

glasnik

glasilo delovnih ljudi živilskega kombinata žito ljubljana

DECEMBER

4

Izdaja živilski kombinat ŽITO Ljubljana
61000 Ljubljana, Šmartinska 154
Odgovorni urednik: Toljen Grafenauer
Uredništvo: Živilski kombinat ŽITO
Šmartinska 154, tel.: (061) 441-673, int. 32
Tisk: ČGP Delo, TOZD TČR, Ljubljana
Organizator obveščanja: Ivan Cimerman

1983

Ob novem letu

Marko Sok

Končujemo leto 1983! Vedeli smo, da bo zahtevno in da se moramo lotiti dela z vso odgovornostjo. Našejmo nekaj pomembnih dogodkov, ki ga označujejo:

- Izvedli smo problemsko konferenco ZK v DO Žito, ki je opredelila naloge članov ZK in vseh delavcev v letu 1983.

- Prišlo je do končne ustanovitve novega pekarskega tozda: TOZD PEKARSTVO IN TESTENINARSTVO, LJUBLJANA.

- Dosegli smo rekorden odkup slovenske pšenice v Žitu: 16300 ton.

- Podpisali smo kooperacijsko pogodbo s firmo HITSCHLER INTERNATIONAL.

- Podpis samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev Žita za zagotovitev dolgoročne dobave pšenice.

- Uvozili smo linijo za proizvodnjo čokolade in stroje za izdelavo žvečilnih bonbonov.

- Svečano smo praznovali 25-letnico obstoja Živilskega kombinata Žito, ki smo jo združili s športnimi igrami vseh naših delavcev v Bistri. Za svoje dolgoletno delo in osebni prispevek k razvoju Kombinata je prejelo priznanja 74 delavk in delavcev...

Ti najvažnejši navedeni uspehi so bili doseženi ob vedno težjih pogojih poslovanja. Tako smo v Mlinih v devetih mesecih beležili izgubo. Tudi na drugih področjih opažamo slabšanje ekonomskih rezultatov. Kljub temu pa ocenjujem leto 1983 kot uspešno.

Nedvomno se bodo v novem letu še nadalje krepili skupni interesi Žitovih delavcev, saj vse lažje sklepamo skupne dogovore. Razveseljivo je, da povečujemo proizvodnjo v pekarstvu in konditorstvu. V mlinarstvu tega sicer nismo dosegli, kljub temu pa smo zelo uspešno oskrbovali z moko 23 slovenskih občin.

KAJ NAS ČAKA V LETU 1984?

Naša delovna organizacija, ki že šteje 2435 delavcev, mora ustvariti razpoloženo in poslovni sistem, ki se bo kar najlažje boril s problemi in zahtevami, ki jih prinaša ekonomska stabilizacija. Nedvomno bodo pri tem imeli najodgovornejšo vlogo vsi člani DPO, samoupravljalci ter poslovodni delavci Kombinata. Temeljna področja naših bistvenih problemov bodo:

- povečanje proizvodnje na osnovi boljšega izkoriščenja zmogljivosti
- večanje pomena in vloge razvojne in inovacijske dejavnosti

Nadaljevanje na 2. strani

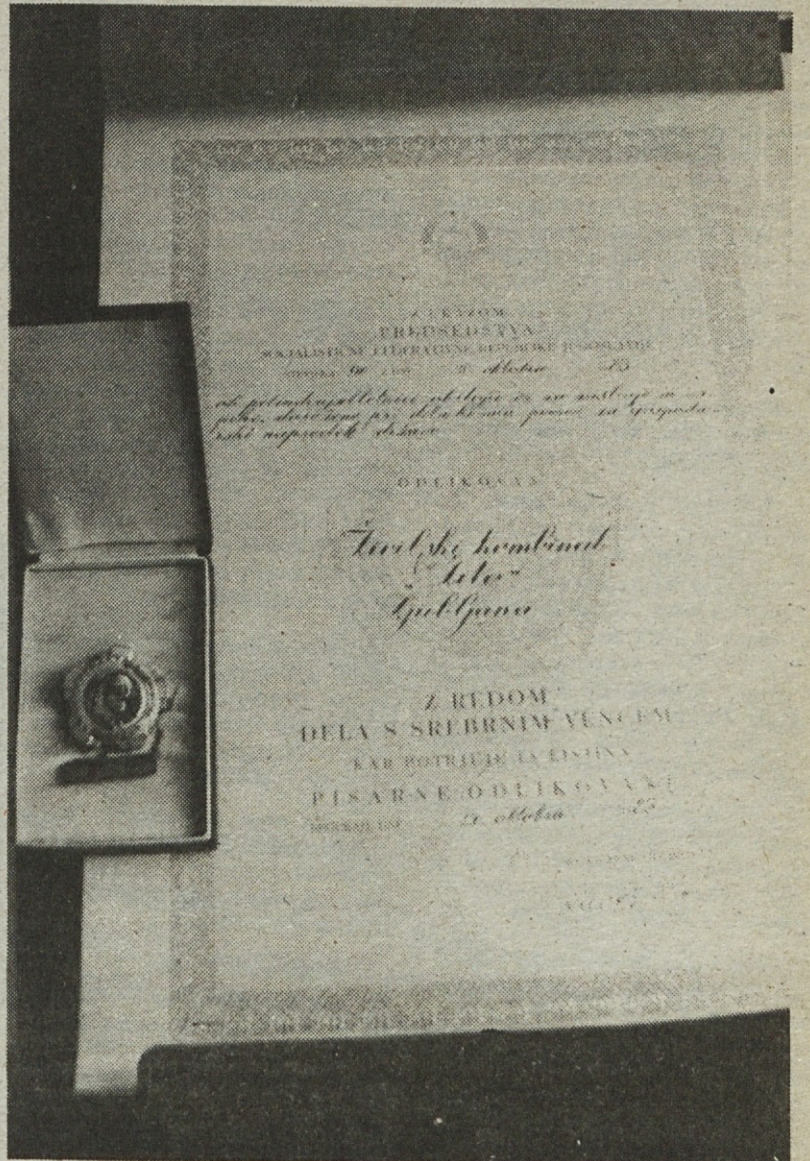
VSEM SEDANJIM IN NEKDANJIM DELAVCEM ŽITA TER NAŠIM ZVESTIM BRALCEM: SREČNO 1984!

PREDSEDSTVO SFRJ ODLIKOVALO DO ŽITO OB 25-LETNICI Z REDOM DELA S SREBRNIM VENCEM

Z ukazom predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije je bila delovna organizacija Živilski kombinat Žito, dne 20. oktobra 1983 odlikovana z Redom dela s srebrnim vencem: ob petindvajsetletnici obstoja in za zasluge in uspehe, dosežene pri delu, ki ima pomen za gospodarski napredek države.

Odlikovanje in listino smo sprejeli ob svečani razdelitvi priznanj 29. novembra, ko je praznovala naša domovina svojo 40-letnico.

Nadaljevanje s 1. strani

- obvladovanje finančnih tokov
- zagotovitev repromateriala doma in v tujini
- boj za ekonomsko poslovanje
- povečevanje izvoza na dolgoročnih osnovah ter
- selektivnost investicij.

Vse to bomo morali obvladovati s poudarjeno skrbjo za raven osebnih dohodkov, nagrajevanje po delu in reševanje socialnih problemov v naši sredini.

DRAGE TOVARIŠICE IN TOVARIŠI! strnimo moči v letu 1984, usmerimo jih v delo, sodelovanje in učinkovitost! Izogibajmo se besedičenju in ustvarjanju slabih medsebojnih odnosov ter negativnih učinkov dela!

Izločimo nedelavce, nergače in večne probleme! Bodimo solidarni z delavnimi delavci in ščitimo delo!

V LETU 1984 VAM ŽELIM DELAVCEM ŽITA VELIKO DELOVNIH USPEHOV, ZDRAVJA IN DOBREGA OSEBNEGA POČUTJA!

*****

Kako poslovati v 1984?

Napovedi za naslednje leto izhajajo iz stanja jugoslovanskega gospodarstva, ki bje svoj odločilni boj za nizko produktivnostjo, inflacijo, prevelikim številom zaposlenih v negospodarskih dejavnostih, zastarelim strojnimi parkom, predvsem pa z oživiljanjem kmetijstva. Napovedi so za nas takele:

Konvertibilni izvoz bo naraščal selektivno, v dejavnostih, ki se bodo sposobne prebiti na svetovni trg ali se tam obdržati. Po razpravah, ki teko v javnosti, je pričakovati, da obvelja stališče: celovne organizacije naj najprej poravnajo devizne obveznosti, šele nato dajo svoj težki prisluženi dolar v skupno blagajno. Če pa obvelja centralistična usmeritev: da ustvarjene devize grede neposredno v banko in jih delovna organizacija od nje kupuje nazaj po uradnem kursu, bodo vzpodbude za izvoz šibke. Dosedanji delež od ustvarjenih deviz je znašal 19,3%, za čokoladne izdelke 62,3%.

Planirana stopnja inflacije je za leto 1984: 40%, rast cen pa bolj umirjena.

Kreditna politika bank bo bolj skopa, njihove naložbe naj bi se povečale za 9%. Finančna disciplina bo poostrena, obresti pa usklajene s stopnjo inflacije. Do konca 1984. leta lahko pričakujemo 50% obresti, ob koncu prvega poletja pa med 37 in 40%. Delovne organizacije bodo morale tehtno utemeljiti zahteve za odobritev kreditov.

Veliko pozornost bomo morali posvetiti dobavitelcem naših surovin, saj preskrba z njimi jamči za nemoteno proizvodnjo, mora pa biti dolgoročna.

Skupna in splošna poraba se bosta zmanjšali in naraščali počasneje, kot ostale obveznosti, prispevki SIS-om naj bi se znižali za 5,4%, manjša bodo sredstva skladov skupne porabe.

OSEBNI DOHODKI bodo neposredno odvisni od količine

ustvarjenega dela, bodo zaostali največ za 2%.

Sredstva za reprodukcijo, to so sredstva akumulacije in amortizacije bodo naraščala hitreje kot dohodek z indeksom 144, njihov delež v strukturi dohodka pa naj bi se povečal na okrog 16,4%.

NAJVAŽNEJŠI CILJI DO ŽITA V 1984

1. Povečati vključenost v mednarodno delitev dela z izvozom blaga in storitev, predvsem na konvertibilno področje, da si tako zagotovimo potrebne surovine iz uvoza ter nemoteno proizvodnjo.

2. Povečati količine narejenega blaga, zlasti tam, kamor smo investirali velik kapital, ki se prepočasno obrača, obresti za odplačevanje takih investicij pa skokovito rastejo. Izkoristiti neizkoriščene zmogljivosti strojev v vseh tozidih.

3. Zagotovitev trajne likvidnosti ob sanaciji dinarskega finančnega položaja, da bomo lahko uresničili najnujnejše investicije ter poslovne odločitve.

4. Zagotoviti si moramo surovine za nemoteno proizvodnjo v vseh dejavnostih DO Žito, v skladu s strojnimi zmogljivostmi ter povečati asortiment in kvaliteto izdelkov.

5. Pospešiti gospodarski razvoj, ki se naj kaže v večanju realnega družbenega proizvoda na delavca.

IZHODIŠČA RAZVOJA IN POSLOVANJA ŽITA V 1984

Zaostreni pogoji gospodarjenja in načrt uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije so zunanji okvir in izhodišče za nadaljnje delo. Nas bolj zadeva Žitova neustrezna in neprimerna organiziranost ter način dela. Ključna izhodišča našega gospodarjenja bodo:

- Povečanje izvoza na konvertibilno področje v okviru resolucijskih stopenj in izdelava ustrezne strategije izvoza, ter naša trajna orientacija v izvoz.

- Racionalnejša izkoriščenost delovnega časa in obstoječih zmogljivosti ter ustreznejša kvalifikacijska raven vseh zaposlenih, kar naj pripomore k odpravi ozkih grl.

- Uresničenje sklepov za rešitev težkega položaja našega mlinarstva, ki se nanašajo na oskrbo surovin in neskladja med cenami.

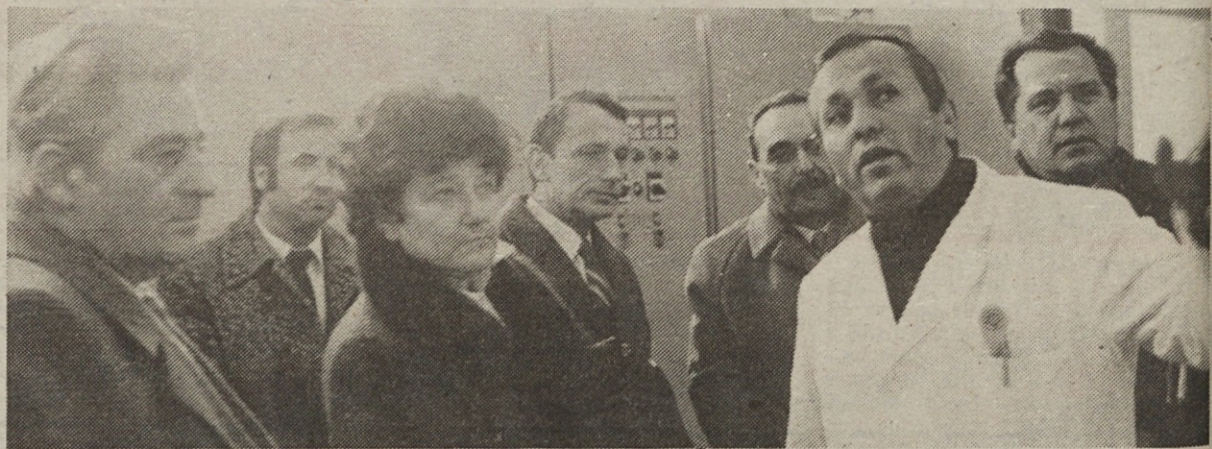
- Uskladiti finančno nedisciplino in finančno-dinarsko nelikvidnost, ob pogostem neustreznem finančnem ravnanju, kar onemogoča normalno poslovanje in povečuje njegove stroške. Iz tega izhaja ZASTAJANJE PRI URESNIČEVANJU PREDVIDENIH RAZVOJNIH INVESTICIJSKIH NALOŽB, kar bo imelo negativne posledice v naslednjih letih.

- Reorganizacija tozda Blagovni promet in ustrezno utrjevanje organiziranosti delovne skupnosti kot celote bo prineslo živahnije tokove v proizvodnjo in prodajo.

- Začenja se uveljavljanje upravljajno-informacijskega sistema, ki bo temeljil na računalniški obdelavi podatkov in poslovnih informacij.

- Pričetek normalne proizvodnje v tozdi Triglav - Gorenjka - preselitev v nove proizvodne prostore, k novim strojem in liniji ter predvidena selitev linije mehkega peciva v isto stavbo. (Povzetek informacije Franca Rutarja)

Živilska industrija v surovinski in devizni zagati

Tina Tomlje, predsednica skupščine mesta Ljubljane in Jože Javornik (prvi z desne) si ogledujeta elektronsko urejen notranji pretok mok v Mlinih

Moščansko Žito so 8. 12. obiskali predsednica skupščine mesta Ljubljane, Tina Tomlje, Jože Javornik - predsednik SIS za trgovino in preskrbo mesta Ljubljane in samostojna svetovalka komiteja za preskrbo mesta Ljubljane, Marja Sotlar. Goste je sprejel glavni direktor Živilskega kombinata Žito, Marko Sok s sodelavci.

Po ogledu tovarne bonbonov Šumi, Mlinov, tovarne testenin in Pekarh, ki sodijo v novoustanovljeni tozdi Pekarstvo in testinarstvo, Ljubljana - so se pogovarjali o pereči problematiki v mlinarstvu, pekarstvu in testeninarstvu. Tozdi Mlini beležijo letos zaradi pomanjkanja pšenice za mletje v devetmesečnem poslovanju velik izpad dohodka. Kljub sporazumu z dobavitelji iz Vojvodine in sovlaganjem v izgradnjo silosov Žito ni dobilo 30% s samoupravnim sporazumom dogovorjene pšenice, to je 7000 ton, in Mlini so stali 237 dni.

Od 56000 ton potrebne pšenice, ki jo letno predelajo trije mlini, so je dobili 8651 ton od slovenskih kmetijskih zadrug, od sovlaganj z ABC Pomurko in Intesom pa 7685 ton. Kooperantom nudijo v Žitu razne ugodnosti (zamenjava pšenice za korožo, gnojila, seme). Pri odkupu pšenice nastanejo velikanske razlike med uradno dogovorjeno ceno in tisto, ki jo mora Žito dejansko plačati, da sploh dobi surovino. Pridelovalci iz velikih žitorodnih predelov zahtevajo od kupcev devizni delež; zgodi se, da že plačano pšenico (z dinarji) prodajo za devize v tujino. Obresti od najetih bančnih kreditov, ki vrtoglavo naraščajo, bodo samo v tozdu Mlini na koncu tega leta dosegle 15 sta-

rih milijard din. Žito ima 65000 ton skladičnih zmogljivosti, od teh jih 30000 zasedajo obvezne rezerve. Za letošnji pridelek so prisiljeni iskati najemna skladišča za zaloge. Da bi se zavarovali pred skokovitimi cenami in novimi zastoji v proizvodnji, vlagajo velika sredstva v te zaloge surovin, kar pa spet predstavlja mrtev kapital in obrestno mero zanj - kajti kupljene so s posojili bank. Obresti znašajo poprečno 2,49 din za kilogram pšenice.

ŽITOVO PEKARSTVO z 18 pekarnami in 47.000 tonami napečenega kruha in pekovskega peciva na leto okruže Gorenjsko, Dolenjsko, Belo krajino, Zasavje, del Notranjske in širše območje mesta Ljubljane, kjer znaša njegov delež 90% oskrbe. 65% namlete moke porabijo v lastnih pekarnah, ostalo pa kupijo na jugoslovanskem tržišču.

V pekarstvu je strojni park dotrajan, cene kruha ne rastejo, kljub porastu cen vseh drugih artiklov široke potrošnje, energije ter surovin.

Da bi si zagotovili domače surovine, so se v Žitu odločili za sovlaganja, čeprav že iz prejšnjih ne veje duh zaupanja v spoštovanje dogovorov. Lani so podpisali z ABC Pomurko sporazum za melioracijo 692 ha zemljišč ter vložili za ta projekt 26.187.749 din. V letošnjem decembru sta Emona in Žito vložila v zemljišča PIK Nova Gradiška vsak po 7,5 starih milijard! din, da bi si na 1000 hektarih zajamčila pridelek pšenice za nadaljnjih 15 let.

Glavni direktor Žita, Marko Sok, je izjavil, da je le v sovlaganjih zagotovilo za zadovoljitev osnovnih potreb po surovinah - pšenice, koroze in drugih žitaric.

Pet nabavnih išče en vijak (Vsaka podobnost z resničnostjo je mogoča)

Dva električarja iz tozda Mlini iščeta kabel s presekom ø 2,3 mm.

V vseh ljubljanskih trgovinah. In vijake M 8.

Nabavni vzdrževalcev iz Šumija išče releje in vijake M8. V treh ljubljanskih in eni kranjski trgovini.

Nabavni iz tozdi Tehnični obrati išče matice, ležaje in vijake M8 v vseh ljubljanskih, eni vrhniški in eni jeseniški trgovini.

Iz tozdi Pekarna Bežigrad išče vzdrževalec samo vijake M8 po vseh ljubljanskih trgovinah.

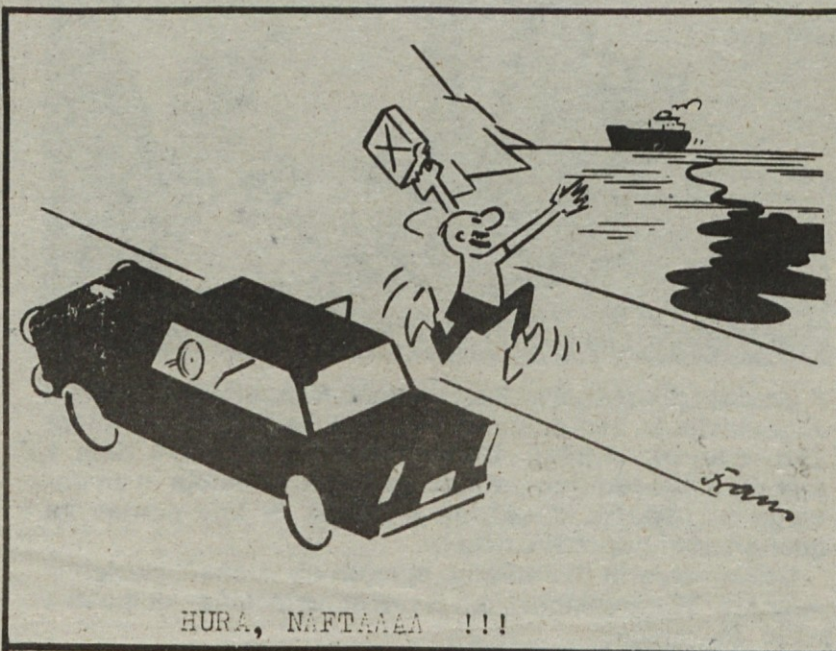
Nabavni iz tozdi Pekarne Ljubljane išče vijake M 8 po ljubljanskih, gorenjskih in dolenjskih regijah.

Trije se vozijo v osebnih avtomobilih, dva v kombijah. Bencina dovolj! Zia usoda hoče, da nobeden ne najde vijakov M 8.

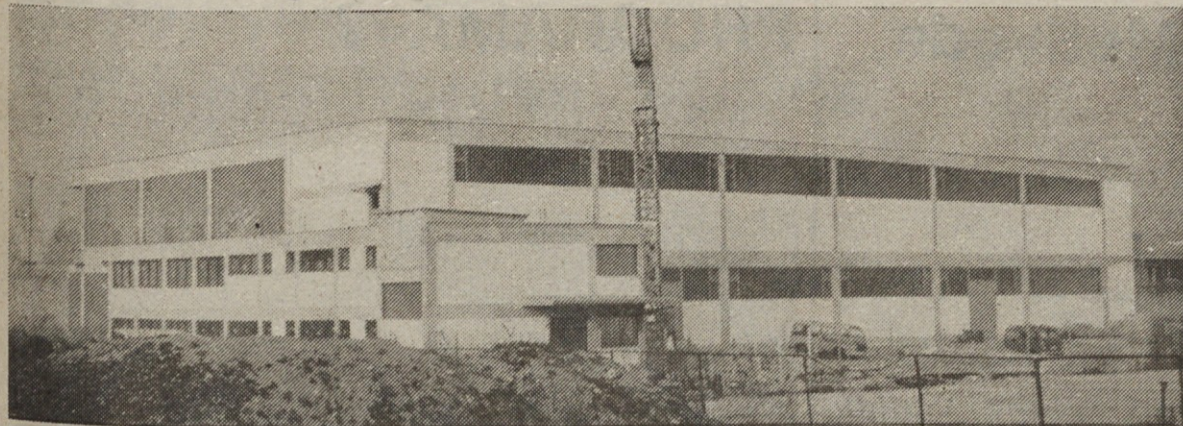
Žejni in trudni se najdejo v gostilni »Pri stričku« na dva deci.

Tam že stoji Janez Skladiščnik in prisrčno pozdravi vseh pet jeznih zasoplih fantov. Ko mu povedo, da so iskali vijake M 8, se mu obrne razleže: »Zakaj pa me niste vprašali, kakšnih dvajset kil jih imam v zalogi. Še iz časov, ko smo imeli vse nadomestne dele v enem skladišču.«

In vsem petim nabavitelcem odleglo. Ura je kazala pol dveh.

Novo leto: Rojstvo Nove Gorenjke

Enonadstropni prizidek (desni, svetlejši del) k skladiščnim prostorom; manjša stavba je namenjena za menzo, sanitarije in laboratorij; na skrajni levi je industrijski tir

Začetek montaže Bensdorpove linije

Ivan Cimerman

Šestega decembra 1983 se bodo spominjali delavci tozda Triglav Gorenjka, kot tudi vsi Žitovci kot prelomnice: v prizidku k enonadstropnim skladiščnim prostorom so začeli v prvem nadstropju montirati ugodno kupljeno strojno opremo, ki so jo uvozili iz Avstrije za 170000 nemških mark. Linija resda ni povsem nova – kupili so jo – preračunano v našo valuto, za 8000.000 din, nova pa bi stala pa bi stala okrog deset starih milijard – pomeni pa rešitev Gorenjkine zadrege.

Po besedah direktorja Jožeta Vidica, ki mu gre nedvomno največja zasluga za vztrajno in včasih brezupno prizadevanje, »čokoladnega vozla« bi naj stekla proizvodnja na novomontirani liniji jeseni 1984.

Proizvodni hali merita v obeh nadstropjih 60 x 20 m in sta povezani z že poprej zgrajenimi skladišči. Pritličje je namenjeno liniji za mehko pecivo. Na koncu stavbe je ličen dodaten prizidek, v katerem bodo menza, garderobe s sanitarijami in tudi za ženske in moške, v prvem nadstropju tega prizidka pa bo laboratorij. V kletnih prostorih je zgrajeno najsodobnejše zaklonišče. V drugem krilu bosta obe nadstropji za skladišči, povezani z železniškim tirom in rampo za nakladanje.

Pogled na razmetano uvoženo opremo govori, da bo montaža zahtevna in bo preizkušnja za naše delavce iz tozda Tehnični obresti. Zdravko Kokalj, ki je vodja ekipe monterjev, je izjavil: »Začeli smo postavljati temeljni okvir za čokoladno linijo, ki smo ga izdelali v našem tozdu. Linija bo dolga 32 m. Stroji so še dokaj dobro ohranjeni, saj je njihov tek počasen. Zamenjati bo treba nekaj ležajev, vzmeti, reduktorjev. Veliko dela bo s toplovodno napeljavo, ki je za čokoladno linijo zelo pomembna. Stroji so potrebni temeljitega čiščenja. Montaža bo trajala nekaj mesecev, težko je natanko reči, kaj nas bo oviralo, kaj bomo morali še dopolniti, na novo narediti ali nadomestiti. Osemnajstega decembra pride avstrijski monter firme Bensdorp, ki bo nadziral in usmerjal dela.«

Jože Vidic je nadalje izjavil, da pričakujejo od Žitovih tozdov razumevanje za združevanje sredstev, saj je zdaj napočil čas, ko bodo svoje prispevali ti, ki so se dograjevali in izpopolnjevali in jim s pomočjo Gorenjke sedanji tozd Triglav – Gorenjka ni nikoli odrekel pomoči za Žitovo skupno delo.

»Trenutno je najvažnejši projekt energetike v vrednosti, 4,5 milijarde SD, ki jih bo dal naš tozd. Gre za novo kotlovnico z vsemi kotli, na prehod od tekočih na plinsko gorivo. Tu so vse napeljave, ki to energetiko povezujejo, pa še plinska postaja

za pražarno kakaovca in lešnikov. Nova traho postaja že stoji.

Od sedanje letne proizvodnje 1500 ton bomo prešli, ko bo linija v polnem teku, na 4000 ton, ob enakem številu zaposlenih delavcev. Seveda pa je treba povedati, da bodo ti stroji zahtevnejši in da bodo rabili manj fizičnega dela ter več »možgan«, poznavanja njihovih zakonitosti in funkcij – več bo treba misliti in odgovornejše delo bo!

KAKO BO Z IZVOZOM IN NABAVO SUROVIN?

»Računamo, da bomo prišli do deviz s prodajo lastnih proizvodov na tujem tržišču, pa s

Stojimo na pragu novega obdobja: ali zavladajo tržne zakonitosti ali pa se porušijo že zamajana ravnotežja?

OB NOVEM LETU: KAKO IZDELATI 20 TON ČOKOLADE ZA IZVOZ NA STAROVEŠKIH STROJIH?

Irena Kosmačeva je tehnični vodja v Gorenjki. Našli smo jo zaskrbljeno, saj ni mala stvar narediti za zahtevno zapadno tržišče 20 ton riževе čokolade na strojih, ki se ponašajo celo s 50-imi leti. Vse moči so strnili v proizvodnjo 200-gramske čokolade za izvoznika Hitschlerja. V njej je 16% riža. Pri izdelavi so se pokazale med člani čokolade

Praktikantje iz Prištine so gledali spretno roke delavk ob liniji za mehko pecivo, in se počasi vključevali v delo

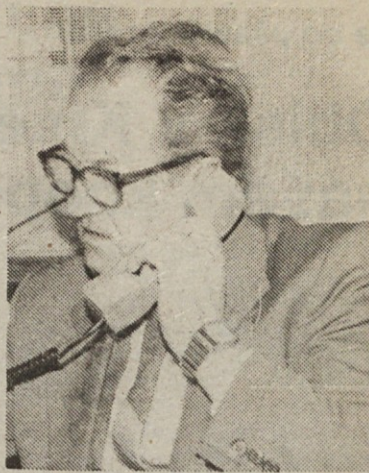
kompeznacijami s firmami, ki uvažajo kakaovec iz Afrike in Latinske Amerike. Izvažali bi do 700 ton letno, ostalo pa bi proizvajali za domače tržišče.

Za uspešen nastop na velikih tržiščih pa je treba spremeniti asortiment in tudi designe, zunanji izgled naših dosedanjih in novih artiklov. Zelo pomembna bo embalaža. Izgled ne bo odlikovala le osebnoizpovedna nota oblikovalca pač pa mora družiti tudi največji možni komercialni učinek. Seveda bosta imela pri proučevanju tržišča svojo besedo marketing in propaganda, raziskava tržišča je v sodobnem svetu odločilnega pomena! Doseči pa moramo, da bodo stroški za propagando vkalkulirani v ceno proizvoda, kot je to urejeno pri drugih konditorjih v Jugoslaviji.

Med pogovorom je prispela pošta: Republiška skupnost za cene je zavrnila predlog za povišanje cen nekaterih proizvodov v tozdu, čeprav so se vsi ostali stroški surovin in energije, goriv itd. vrtoglavo zvišali. Utemeljitev: predlog ni v skladu s politiko cen, ki vlada na tržišču. Toda: le bežen pogled na tržišče nam pove, da to »politiko cen« določa zakon neekonomskih intervencij in mnogokrat neutemeljenih zviševanj. Živilski artikli so v tem boju za priznanje najnujnejših podražitev povsem na repu lestvice.

luknjice, ki so jih le stežka odpravili. Primerjali smo jih z avstrijskimi čokoladami te vrste, kjer jih je tudi najti. Vse kaže, da model za polno čokolado z neustreznimi robovi ne odgovarja tudi riževi. Walter Hitschler je za naročenih 20 ton, ki bi jim naj sledilo še 30, pripeljal stroj, ki sodi po načinu dela (ročno polaganje mase v modele, strganje s posnemalcem) v pionirsko do-

bo izdelave čokolade. Tako se čokolada, ki ima na hrbtni strani napise v vseh svetovnih jezikih, na čelni pa PUFFREIS VOLL-MILCH SCHOKOLADE stežka prebija do rojstva. Izvoz za vsako ceno zahteva od ljudi velike napore.

Jože Vidic, direktor tozd Triglav – Gorenjka

Sicer pa vlada zdaj v Gorenjki nekako vmesno obdobje: nova linija nastaja, glavne rezerve, iz katerih so izdelovali TA PRAVO čokolado, so usahnile, nadomestni kakao – krem proizvodi pa so še na sporedu. To sta predvsem 100 in 200-gramski Picko – Packo ter 100 in 200-gramska Pavica. Najbolj iskani čokoladi pa sta

Monterji Tehničnih obratov začenjajo z montažo čokoladne linije

seveda mlečni, z lešniki in rozinami, ki jih še delajo, a manj tudi sladki posip – nadomestek za čokolado v prahu izdelujejo.

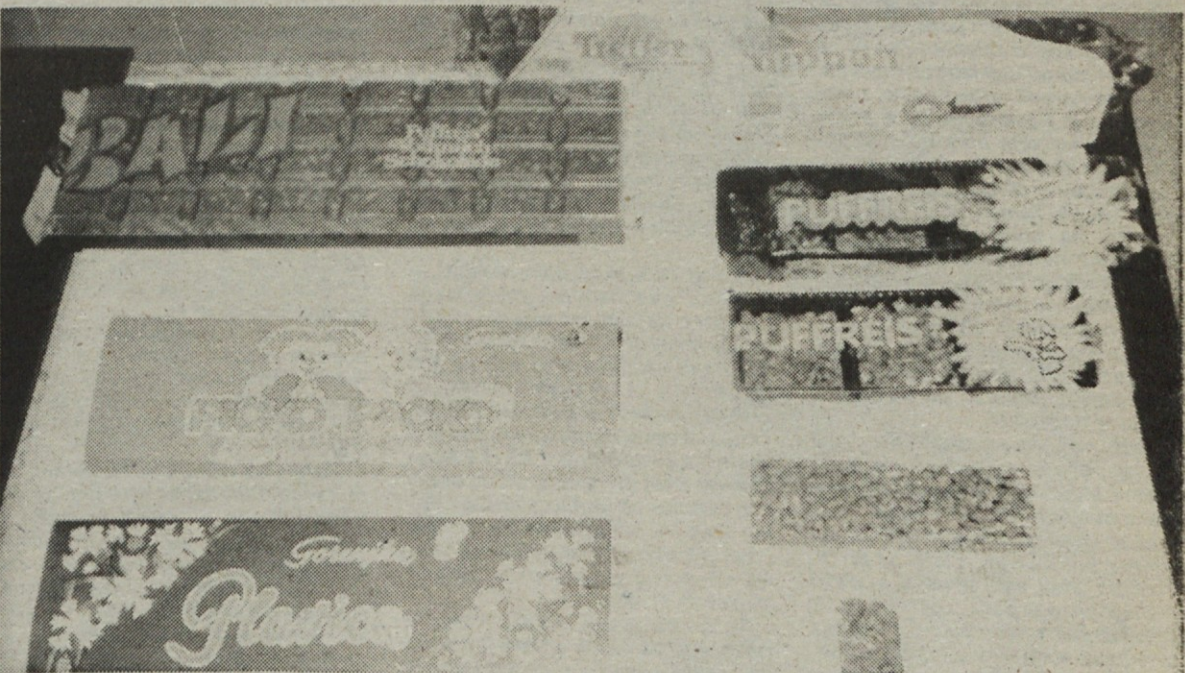
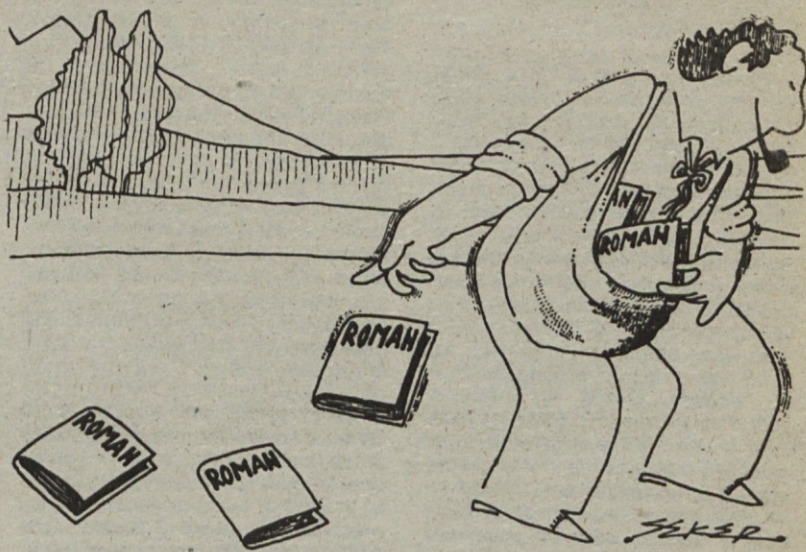
Kakao prah, ki je potreben za čokoladne proizvode, je vse težje dobiti. Zlata doba, ko sta ga imela in odstopala Gorenjki še Kraš in Pionir, je mimo, uvoz je otežkočen.

Tov. Kosmačeva je omenila, da bodo iz stare Gorenjke vključili v novo linijo skoraj vse stro-

je za pripravo čokoladnih mas, razen tistega za oblikovanje s tresilno mizo, ki je za v muzej.

Novo leto je žarek upanja predvsem za Gorenjkine delavce, ki se bodo selili v svetle, lepše prostore, za katere so gorenjski občinski forumi pokazali veliko razumevanja in prispevali velika sredstva.

Delavcem čestitamo ob veliki pridobitvi:
Srečno 1984

Levo: trije izdelki, ki jih trenutno delajo v Gorenjki, desno »pufirani« riž – vzorci, ki ga bomo izvažali v obliki s čokolado oblitih kock

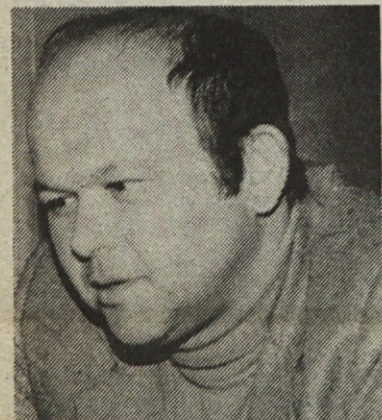
Če bo pšenička rata...

Obisk v Kmetijski zadrugi Medvode, našem kooperantu

IVAN CIMERMAN

Pšenica v decembru klije v dolini pri Spodnjih Vikrc̄ah, kjer ima KZ Medvode največji kompleks zemlje

Franc Mihovec, direktor KZ Medvode

Živilski kombinat Žito se doma vse tesneje povezuje z neposrednimi pridelovalci pšenice, saj nezanesljivost pogodbenih obveznikov z ostalih velikih žitorodnih predelov Jugoslavije ni zanesljiv porok za dosledno izpolnjevanje obveznosti. Za nadaljnje sodelovanje in v ta namen sva si s pospeševalcem KZ Medvode, Primožem Ročnikarjem, ogledala s kalem pšenice posejano polje v Vikrc̄ah, ki se je kopalo v poznosejenskem soncu. Kali so bile pa nežne, visoke kakšnih osem centimetrov, ponekod ob robu pa so se že videli odtisi srnjih parkljev, živali, ki muljijo vabečo zelenilo. Zemljo za setev so morali tudi iztrgati močvari. Letos so naredili grobo cesto, z melioracijo in komasacijo pa si prizadevajo z velikimi investicijami pridobiti še več zemlje. Sveži sledovi buldožerjev in iztrgani panji na drugem; debelo kamenje in ostanki koruznice na prvem kompleksu so omejeni z na novo skopanimi jarki, ki jih prečkajo cementirani prehodi. Pod hribom je zapuščen kravji hlev, ki ga nameravajo obnoviti. Za 40-45 glav bo prostora, menda. Na tem kompleksu, ki obsega okrog 6 ha, nameravajo pridelati po 45 centov pšenice na hektar.

Niže, ob Savi, se razprostira drug, 14 ha velik kompleks. Tu je rečni nanos sicer še vedno peščen, vendar z manj gruščja in kamenja. Povsod so vidni sledovi letošnjih prizadevanj buldožerjev, obrobja pa jih zaščitni jarek, vanj se stekajo odtoki dragocenega polja. Ustaviva se ob »fudežnem studencu«. 18° Celzija ima topla voda, ki vre iz podzemne vrele in je posebnost tega kraja. Z betonskim koritom se zajezili ta večni curek, otroci imajo poletno veselje pri kopanju, za rekreacijski

center pa je prešibak. Nekaj so vrtili, pa so mu podzemne žile zmedli, vedo povedati domačini. Ob robu pšeničnega polja čemi nekaj manjših vikendov. Sonce se v to polje ves dan upira in zrak je vlažen. Še malčki »na špagi« – iz vrtca v Spodnjih Vikrc̄ah začeblijo pesem o žitu, ter olupšajo kali v dolini – ti dvoonožni kalčki – in že morava nazaj v zadrugo.

Kmetijska zadruga Medvode

Zaposlujejo 50 delavcev in njihove glavne dejavnosti se nanašajo na pridobivanje mleka, mesa in krompirja.

»V pridelovanje pšenice smo se vključili šele na pobudo širše družbene skupnosti, ki si prizadeva v akciji ZA VEČ HRANE oskrbeti slovensko živilsko – predelovalno industrijo,« je povzel besedo direktor Franc Mihovec: »Ker naša zadruga ni specializirana zgolj za pridelovanje in je sprejela to obveznost kot dodatno k primarnim dejavnostim, tudi ne dosegamo pričakovanih rezultatov. Posegi je treba malce v preteklost in povedati, da so pred štirimi, petimi leti kmetje zaman ponujali pšenico, ki tukaj v gorenjski klimi, ne zraste tako lepa, kot drugod. Kaj nam nosite to kumlo! nam je dejal takrat vaš nabavni, in se raje obrnil na velike dobavljalce. Takšno je bilo stališče industrijskih kupcev, kmet pa je raje pridelal nekaj malega zase in za živino. Zdaj je te nekdanje 'grehe' nemogoče čez noč popraviti. Vendar je treba povedati, da napredujemo z velikimi koraki. Leta 1981 je bilo 100 ton trznega viška, 1982 200 ton, 1983 pa že 280 ton, ki smo jo prevzeli od 250 kmetov. Naš kmet nima dovolj površin za sejanje pšenice poleg ostalih kultur, ki ga živijo, cena pšenice ga pri tem njamaj spodbuja. Ve, da mora v kolobarjenju ohranjati rodnost zemlje tudi s sejanjem pšenice, njegova primarna dejavnost pa je le usmerjena k pridobivanju mesa in mleka. Izkušnje prejšnjih let, manjkajoče površine in nedonosnost te kulture pa so osnovne zavore za večji pridelek.

Okrog 70% je takšnih kmetov, ki imajo pri nas manj kot pol hektarja površine, namenjene sejanju pšenice. Če torej ob obvezi 1 tone pšenice na pol hektarja računa še na 300 kg semena, bi ob pridelku 2000 kg obdržal za lastne potrebe 700 kg, kar pa ni dovolj za njegovo družino. Zastavlja se vprašanje: All in v trgovino po kruh (in mleko) ali pa obdržati pšenico za lastne potrebe? Poleg tega ni več bojzani, da bi naši kmetje krmili svojo živino s pšenico! saj so dovolj osveščeni ob velikih potrebah družbe.

Naša zadruga je nadalje nabavila nove kombaje in kolektivno smo zavarovali pšenico proti toči, kar je poleg velikih investicij za izboljšanje zemljišča povečalo našo tržnost.

KAKO PA STE BILI ZADOVOLJNI Z LETOŠNJIM ODKUPOM V ŽITU?

»Bil je bistveno boljši kot lanski, čeprav je bilo treba ob 250 kooperantih velikokrat vzorčiti, saj je bilo večkrat v eni sami prikolici več različnih kvalitet zrnja za poprečni vzorec. Največja motivacija za naše kmete je bila koruza, ki so jo dobili v zamenjavo za pšenico. Predelali so jo v krmilo. Ob ceni koruze pa je bila cena pšenice le šibka vzpodbuda za nadaljnjo pridelavo!

IN KAJ SI LAHKO OBETAMO OD JESENSKE SETVE?

Po sporazumu in pogodbah smo dolžni pridelati 420 ton pšenice na 170 hektarjih. Danes, 22. 11., imamo sklenjenih že trideset pogodb z našimi kmeti. Preostali jih bodo tudi kmalu podpisali. Ker so poljščine na četrtm ali petem mestu po pomembnosti, je razumljiva kmetova bojazen za njegovo lastno proizvodnjo!

In še o urbanistih, ki so tej zadrugi iztrgali 100 ha najboljše zemlje za avtocesto (pridelek 400 ton pšenice!) bi bilo vredno reči ostro besedo. Žrtev na oltar napredka? Teh štirih desetletij brezobzirnega ničanja obdelovalne zemlje zlepa ne popravimo!

Pri letošnji jesenski setvi niso imeli težav, le Semenarna jim je prepozno dobavila seme, nafto in gnojiva iz Ruš je bilo dovolj. Vse kaže, da se stanje v kmetijstvu tod izboljšuje.

»Naš kmet iztrga zemlji skoraj več, kot mu je sposobna dati!« zatrjuje tov. Mihovec. »Težje je zamenjati stanje popravljati, kot pa začeti povsem na novo! Ker smo v polpreteklosti rastlinsko proizvodnjo izrinili, bodo danes potrebni mnogo večji napori, da ji vrnemo njeno nekdanjo vlogo v boju za tržno pšenico. Kmetje nas sprašujejo: Kje pa ste bili prej? Od 4-6 ha zemlje imajo nekateri, in taki namenijo pšenici vsaj 1 ha.

Organizacijsko pa smo povezani v SOZ KIT in včlanjeni v skupno hranilno službo, ki preko Interne banke pomaga pri investicijah in nabavi gnojiv, semen, zaščitnih sredstev in drugega, borimo pa se seveda tudi za izvoz.

Zapiranje v pokrajinske meje ni nobena rešitev, najmanj pa v primarni proizvodnji. Seveda pa se moramo zanesljivo držati dogovorov, sicer ne moremo ničesar trdno planirati!

Gorenjska varčnost na zemlji, ki ni ravno radodarna, gotovo ne bi dopustila, da bi zgnila koruza na tisočih hektarjih, kot se to dogaja na razkošnih, nepreglednih poljih na jugu. Tudi odgovornost ne bi smela poznati pokrajinskih meja, če gre za skupen kruh naših ljudi!

Upajmo, da nam ga v letu 1984 ne bo odrezal – devizni nož! Dinar gotovo ne bo devalviral zaradi nepožete pšenice v letu 1984!

Kaj pomeni prizidek »B PROGRAMA«?

Prizidek B PROGRAMA pod streho. Ob koncu leta še radiatorji in notranja ureditev

BODOČNOST ŽITOVE ZMRZNJENE HRANE Rudi Cedičnik

V gradivu z naslovom ANALIZA PROIZVODNIH ZMOGLJIVOSTI IN TRŽENJA PROIZVAJALCEV ZMRZNJENE HRANE V JUGOSLAVIJI, ki ga je pripravila delovna skupina v DO Žito, je v 4. poglavju DOLGOROČNE

PROGRAMA omogočila tudi razširitev proizvodnje finalnih proizvodov, izdelanih iz globoko zmrznjenih proizvodov. To so predvsem proizvodi na bazi listnatega in kvašenega listnatega testa.

Gotovi pečeni proizvodi so primerni za prodajo na tržiščih Ljubljane, ker so dnevni in sveži.

PREDVIDENA DINAMIKA PROIZVODNJE PO LETIH V KILOGRAMIH

Leto	Zamrz. hr.	finalizacija izd. in slaščičarstvo	skupaj
1982	351.874	195.012	546.886
1983	473.350	236.804	710.154
1984	564.700	334.750	899.450
1985	600.000	350.000	950.000

USMERITVE DEJAVNOSTI ZMRZNEJENE HRANE za področje Tržne usmeritve predvideno:

a) Dopolnitev dosedanjih poti – gastro program, razširitev lastne ambulante prodaje v gastro program tako, da bi obdelavo tržišča intenzivneje razširili na celotno območje Slovenije.

Območja, ki jih že oskrbuje – tedensko, ambulantno, štirinajstdnevno ali sezonsko, so: gorenjska in severnoprimorska regija, južna Primorska, Dolenjska, Celje in Istra. Ta območja bi bolj oskrbovali in povečali število kupcev. Ambulantna prodaja bi se razširila na območje Zasavja in Velenja, Maribora, Reke, po možnosti do Zagreba z okolico.

– GROSISTIČNA PRODAJA ima naloge: Povečati intenzivnost obdelave grosistične mreže ter pospeševati prodajo zmrznjenih proizvodov Žita preko distributerjev, neposredno v maloprodajni mreži.

Distributerji zmrznjene hrane v Sloveniji so: KIT Ljubljanske mlekarnе, Tozd Marketing; Mercator Veleprekrba, Tozd Grosist, Merx – Celje, Tima, Mariborska mlekarna, Timav Prekrba – Koper, Emona – Jevšnica Koper. Proučiti je treba možnosti za vključevanje novih distributerjev na območju Istre in severozahodnega dela Hrvaške.

b) RAZVOJ LASTNE DISTRIBUTIUCIJE v maloprodajo pa bomo krepili na tistih področjih ali v trgovinskih organizacijah združenega dela, kjer imajo lastno hladilno tehniko in možnosti za vključevanje naše hladilne tehnike: na območju Slovenije, Istre in severozahodnega dela Hrvaške.

Razen za gotovo zmrznjeno hrano pa bo dograjena stavba B

KAJ POMENI PRIZIDEK »B PROGRAMA« Marn Zenon

Obrat zmrznjene hrane bo z izgradnjo prizidka k pekarni na Šmartinski cesti pridobil poleg nujnih skladiščnih prostorov za globoko zmrznjene proizvode tudi nove proizvodne prostore v izmeri 17,5 x 11 m, kakor tudi skladiščni prostor, velik 6,1 x 7,9 m.

Sama hladilnica bo omogočila načrtno proizvodnjo glede na sezono, kadar pridobi posamezne surovine, kot so: jabolka, skuta, kakor tudi izkoriščenost opreme v obratu zmrznjene hrane s prehodom na dvoizmensko delo.

V proizvodni prostor namestavamo preselitilni linijo za finalizacijo od firme C. Rijkkaart ter vse obstoječe stroje za proizvodnjo keksov, in še naprej razvijati slaščičarski program DE Pekarne Center v sodelovanju s slaščičarno v DE Pekarni Kamnik.

Do sedaj smo v oddelku zmrznjene hrane izdelovali naslednje proizvode: listnato testo, krompirjeve svaljke, marelične skutne in slivove cmoke, domače štruklje, ter jabolčni in skutni zavitek.

Z dograditvijo »B programa« bo omogočena proizvodnja novih proizvodov, kot so kruhovi cmoki ter družinsko pakiranje jabolčnega in skutnega zavitka kakor tudi razvoj novih proizvodov v sodelovanju s sektorjem za razvoj in raziskave v Razvoju-Inženiringu in marketingom v okviru TOZD Blagovni promet, kot so zdrobovi žličniki, vzhajani cmoki, krhko testo in asortiment pit, izdelanih iz krhkega testa.

Emona in Žito vložila skupaj 150000000 din v Poljoprivredno-industrijski kombinat Nova Gradiška

Predstavniki SOZD Emona, DO Agroemona, tozd Prašičereja, Ihan in Živilskega Kombinata Žito Ljubljana so se sestali dne 2. 11. 1983, s predstavniki SOUR PIK NOVA GRADIŠKA, RO POLJOPRIVREDA, STARO PETROVO SELO, ter podpisali SAMOUPRAVNI SPORAZUM o združevanju dela in sredstev in skupnem vlaganju v razširitev in ureditev zemljišča (v Novi Gradiški) za proizvodnjo koruze, pšenice in drugih žitaric.

ŽITOV DELEŽ: 75.000.000 din

Podpisniki sporazuma bodo v I. fazi vložili skupno 300.000.000 din, od tega PIK Nova Gradiška 150.000.000 Emona 75.000.000, ter Žito, prav tako 75.000.000.

Na osnovi tega sporazuma se PIK Nova Gradiška zavezuje, da bo dobavila Žitu v letu 1983 2000 ton pšenice in 2000 ton moke; leta 1984 pa 2500 ton pšenice in 2500 ton moke.

Emoni je obljubljeno 1983. leta 2000 ton koruze, leta 1984 pa 3500 ton. Te količine se nanašajo na »območje priprave in začetnih vlaganj za ureditev zemljišča v Novu Gradiški«.

7. člen tega sporazuma navaja cilje in interese Žita pri tem sporazumu: povečanje proizvodnje pšenice, koruze in ostalih žitaric – da bi si zajamčili zanesljivejšo oskrbo s temi surovinami; zagotovitev pogojev za stabilnejšo in nepretrgano oskrbo z moko; zagotovitev stabilnih pogojev poslovanja in razvoja ter povečanje dohodka in socialne varnosti zaposlenih.

8. člen navaja najpomembnejši odstavek: »Doseženo proizvodnjo pšenice na 100 hektarjih dobaviti Žitu v količini, ki jo bodo utrdili s skupnim letnim planom – povprečno ne manj kot 50q/ha ZA VSO OBDOBJE, v katerem dosežemo skupni dohodek.«

9. člen navaja: Če je skupni poprečni doprinos manjši od 70 q koruze na ha (za Emono) odnosno od 50 q pšenice na hektar, lahko zmanjšajo dobavo koruze, pšenice in ostalih žitaric. Razlika pri dobavi pa ne sme znašati več kot 10%, ter obvezuje, da se ta količina v naslednjem letu nadoknadi z večjo dobavo.

KDAJ BOMO DOBILI PRIDELEK?

Sporazum navaja, da bodo začeli iz PIK Nova Gradiška dobavljati vso dogovorjeno pšenico v I. fazi leta 1985, v II. fazi 1986. leta, ter v III. fazi 1987. leta.

DRUGO NAJVEČJE SOVLAGANJE

Leto dni je minilo, odkar smo z ABC Pomurko 16. 12. 1982 podpisali sporazum, po katerem je ŽK Žito vložil 26. 187.749 din v projekt melioracij na 692 ha zemljišč ter si zagotovili letno 3000 ton pšenice za dobo 15 let.

Tudi datum podpisa pogodbe s SOUR PIK NOVA GRADIŠKA, 2. 12. 1983 je mejnik, ko se je Žito obvezalo, da bo dalo za osnovne surovine nadaljnjih 75.000.000 din za dobo, ki jo naj opredeli, ustvarjanje skupnega dohodka.

Upajmo, da se bodo naša mlinska kolesa v 1984 nepretrgoma vrtela in da bo ta sporazum trdnjši od vseh prejšnjih.

Po dvajseturni vožnji se je pred Žitom na Šmartinski 154 ustavil kamion s prikolico. Napis na nosu kamiona HITSCHLER predstavlja za nas pomembno ime. Voznik Fritz Becker je povedal, da je ta dan, 13. decembra, Nemčija doobra zasnežena in da si je prav oddahnil, ko je pripeljal skozi predor na Ljubelju v Slovenijo, kjer ni bilo snega. Le poledica ga je ovirala, sicer bi bil hitrejši.

V kamionu je pripeljal pravo dragocenost: stroj za izdelavo riževih, s čokolado oblitih kock, ki ga že nestrno pričakujejo v tovarni čokolade v Lescah, Gorenjki. Izvoz teh kock bo predstavljal v letu 1984 pomemben delež, izdelati jih nameravajo okrog 200 ton. Zato je vsak dan dragocen in z montažo bo treba pohiteti.

Stroj je posebej pripravljen v UNIBONU, prav za izdelavo teh kock. Zahtevna izdelava se je zavlekla šest mesecev dlje, kot pa so predvidevali, saj bi morali prejeti stroj že v maju. Končno so ustrezno rešili zapleteno poprečno rezanje izdelka.

Njegova cena je 50.000 nemških mark ali po kursu na dan, ko je prispel v Lesce: 2.284.755,60 din!

Spada v del opreme, ki jo Hitschlerjeva firma Unibon dobavlja kot načrtovano sovlaganje kapitala in v okviru dolgoročnega poslovnega sodelovanja.

Stroj bodo začasno ocarinili, dokler ne bo sklenjena dokončna pogodba o sovlaganju, ki bo opredelila razmerja in deleže partnerjev pri tej naložbi, ki Žitu zagotavlja izvoz.

NOVI PROIZVODI

Nekaterim proizvodom, ki smo jih začeli uvajati letos, se pridružujejo novi. Razvoj – inženiring si močno prizadeva, da bi zadovoljil vse pogostejše zahteve tozdov po pestrejšem asortimentu, pri čemer se srečuje s surovinskimi težavami in se pri uvozu le teh vse bolj opira na domači trg, ki pa še vedno ni sposoben izdelovati vseh komponent novih izdelkov. Pripravili so:

Koliko smo izvozili v letu 1983?

TOZD	Plan 1983	Predvidena realizacija do konca leta
Imperial	900 ton	650 ton – konvert.
Šumi	1260 ton	700 ton – konvert.
	rebalans na 780 ton	
Triglav-Gorenjka	213 ton	30 ton – konvert.
Pekatete	300 ton	500 ton – kliring

REALIZACIJA IZVOZA DO ŽITO DO 20. 11. 83 (v 000 DIN)						
TOZD	Realizirano v din 31. 11. 83	Predvideno do 31. 12. 83	% real. na plan SISEOT 128.213	% realizacije rebalans 92.154	% realiz. do 31. 12. na rebalans	
IMPERIAL	30.186	31.213	35.000	48,63	60,36	70
Šumi	31.248	31.567	35.000	64,27	78,12	87,5
Tehnični obrati	2.882		3.200	133	133	150
Mlini – MOP	3.612					
Blagovni promet	7.530		3.850 oves / 500 ton			
			14.097 rž 1.800 ton			
	75.458		96.677	50,16	69,79	79,4
Trigla Gorenjka		709				

PLAN IZVOZA DO ŽITO ZA 1984

I. Šumi				
– kompenzacija	811 ton	32.710 din		
– kooperacija	39 ton	4.445 din		
– generalni izvoz	100 ton	5.141 din		
	950 ton	42.296 din		
II. Imperial				
– kooperacija	317 ton	23.207 din		
– generalni izvoz	483 ton	26.831 din		
	800 ton	50.038 din		
– kliring	100 ton	20.541 din		
III. Triglav-Gorenjka				
– riževa čokolada	300 ton	12.294 din		
IV. Tehnični obrati				
– plastične doze-kooperacija		5.348 din		
– generalni izvoz		2.706 din		
		5.054 din		
V. Blagovni promet				
– MOP koruza	5.000 ton	51.700 din		
– MOP oves	2.000 ton	15.400 din		
– kosmiči	500 ton	4.400 din		
		71.500 din		
VI. Pekarstvo				
– testenine kliring	500 ton	26.945 din		

ZA ŠUMI: SOFTBON – to je žvečilni bonbon z izrazitimi žvečilnimi lastnostmi, ki se loči od žvečilne gume po tem, da nima topnega ostanka. Zanj so značilni kisli, sadni okusi.

Za izvoznika W. Hitschlerja izdelujejo s čokoladnim oblívom prevlečene žele banane »SCHOKO – GELE BANANEN«, 300 gramske, pri katerih izvoznik zagotavlja tudi kakao surovine.

Na posebnem stroju izdelujejo za W. Hitschlerja kot ploščice žvečilne gume, velike žvečilne bonbone, z nazivom SOFTI, v prikupni, štiribarvni embalaži, ki jo pošilja v Šumi izvoznik.

Ob novem letu so pripravili tudi ŠUMI – ŠKORENJČEK, vsega je 3000 škorenjčkov, kakršne ima navadno obute Dedek

Mraz. V njih je 300 gramov s čokolado oblitega deserta. Primeren je za priložnostna darila ob praznikih.

ZA GORENJKO pripravljajo v Inženiringu tudi namaz ŽITELA. Drug zanimiv, nov izdelek bodo KAKAO KORUŽNI 100 in 200 – gramski izdelki s koruznimi kosmiči.

Gorenjka hiti ob koncu tega leta z izdelavo riževe 200-gramske čokolade, ki je prav tako namenjena istemu izvozniku. Na hrbtni strani je embalaža potiskana z vsemi glavnimi svetovnimi jeziki, pod diktirko HITSCHLER INTERNATIONAL, lice pa krasi napis: BALI – PUF-FREIS VOLLMILCH.

Škoda, da ni nikjer zaslediti znaka Gorenjke.

Žitovi tozdi podpisali čokoladni sporazum

Koncem novembra so se na kolegiju DO ŽK Žito, ki je bil v tozdu Triglav-Gorenjka v Lescah dogovorili o nadaljnji usodi tovarne čokolade Gorenjke. Vsi, zlasti pa še prodajna služba s trgovinskimi potniki na čelu, vemo, kako pomembna je čokolada pri prodaji ostalih žitovih izdelkov, saj predstavlja »strateško skladnost«, torej izdelek, ki je ključ za prodajo ostalih.

Vemo, da smo prioritarno investicijo te tovarne zapisali v samoupravnem sporazumu o temeljnih srednjeročnega plana DO Žito. Pisali smo že o večih elaboratih, ki so bili zastavljeni za rekonstrukcijo tovarne čokolade – za tiste čase, od leta 1976 dalje – silno ambiciozno, za današnje čase, ko dinar kleca in dajemo neznanske vsote za osnovne surovine in anuitete – pa takratne milijarde ne predstavljajo tako šokantne vsote.

KUPILI SMO OPREMO OD FIRME BENSNDORP

S pomočjo našega izvoznika Walterja Hitschlerja smo v Avstiji kupili opremo od firme Bendsdorf. Ta oprema bo nameščena v hali, kjer bo nova čokoladna linija, dela pa potekajo po načrtu.

Kolegij DO Žito je sprejel naslednje dogovore, ki se nanašajo na novo obdobje v proizvodnji čokolade: Sprejeli so zasnovo rekonstrukcije tovarne čokolade. Dogovorili so se, da bodo za uresničitev tega programa Žitovi tozdi združevali dela in sredstva. V ta namen pa so predložili SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU DELA IN SREDSTEV ZA REKONSTRUKCIJO TOVARNE ČOKOLADE V TOZD TRIGLAV-GORENJKO. Razdelilnik, ki ga navajamo, bo malce spremenjen, zaradi izgub, ki jih je pretrpel tozd Mlini zaradi zastojev. Vsi ostali tozdi, ki naj bi po razdelilniku plačali več kot 5.000.000 din, pa ne bodo plačali več kot to vsoto.

Ta samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev naj bi sprejeli Žitovi tozdi do 31. 12. 1983.

KAJ DOLOČA TA SPORAZUM?

Najprej je treba povedati, da je uresničitev te investicije eksistenčnega pomena za DO Žito, za uresničitev dogovorjenih razvojnih

usmeritev vseh tozdov in predvsem – zagotovitev za normalno proizvodnjo čokolade.

– Omogočeno bo skupno vključevanje na tuja tržišča ter povečan izvoz konditorskih izdelkov

– podpisnice združujejo sredstva zaradi pričakovane udeležbe pri skupnem prihodu

– na ta način bi si naj trajno zagotovili surovine in s tem nepretrgano prodajo ter planiranje.

Podpisnice naj bi se zavezale, da bodo na osnovi investicijskega programa za rekonstrukcijo združevala sredstva po predračunski vrednosti, in sicer: za I. fazo – ureditev energetske 45.431.199 din; za gradbena dela, domačo ter uvoženo opremo v II. fazi skupaj 63.396.382 din.

Deleži za izvedbo investicije so sledeči:

– udeležba tozd Triglav-Gorenjka 39.263.029 din

– združena sredstva tozd v Žitu 44.206.000 din

– bančni kredit 25.358.552 din

Skupaj 108.827.581 din.

Deleži tozdov, ki bi združevali sredstva z delom in sredstvi tozda Triglav-Gorenjka, pa so:

Mlini – Ljubljana 18.124.460 din

Pekarstvo in testeninarstvo Ljubljana 6.630.900

Šumi 7.072.960

Imperial 5.746.780

Pekarna in sl. Dolenjska 2.210.300

Pekarna Kranj 1.768.240

Maloprodaja 884.120

Pekarna Krško 442.060

Pekarna Vrhnika 442.060

Blagovni promet 442.060

Tehnični obrati 442.060

Gorenjka, ki si prav te dni pred novim letom prizadeva, da bi izdelala dovolj kvalitetno čokolado za izvoznika Hitschlerja, si torej obeta lepše čase. Škoda samo, da so ti lepši časi osenčeni prav v tem obdobju, ki ga imenujemo »krizno«. Ko je bil dinar še močnejši, se torej nisimo mogli dogovoriti, zdaj pa... No, bolje pozno, kot nikoli! Tudi konditorji Gorenjke, ki so pomagali graditi bazično – mlinsko industrijo in pekarstvo, bodo dobili večji kos čokolade in obratno – moko in kruh pa žvečilno gumo bomo laže prodali. Pohiteti moramo, konkurenca z vezano prodajo že pronicila v našo prodajno mrežo. Svet je tržišče!

Voznik Fritz Becker, po 20-urni vožnji iz Nemčije, je moral dolgo čakati na naši carini

SREČNO 84 VAM ŽELI VLASTA – BON

Da bi lahko bolje osvetlili trditev v naslovu, je potrebno povedati, sledeče: celostno podoba (image), ki si jo ustvari kupec o Žitu, je treba najprej ustvariti, nato pa ohraniti. Gre za ugled, ki si ga priboriš z dolgoletnim delom in kvaliteto, gre za vlogo, ki jo igraš med partnerji v svoji veji industrije in za sredstva, s katerimi si ta ugled ustvarjaš. Za vse večje število različnih proizvodov v mlinarstvu, konditorstvu in pekarstvu in za prilagajanje zahtevam kupcev, ki se razgledujejo po svetu, uvažajo in potujejo – ki skratka niso več tisti, kot smo jih poznali pred 50-timi leti, ko je ostajalo in nastajalo vse v logih domačih.

Eden načinov ohranjanja imena je reklama: televizijska, radijska, časopisna, ustna, po trgovinah, ob srečanjih s kupci naših potnikov, in ne nazadnje – voznikov kamionov z napisi ŽITO, itd.

Poglejmo dejstva: Žitovi tozdi so v triletnem obdobju 1983. leta nakazali za namene propagandne službe borih 2.567.418,65 din! Pa še ta vsota je bila namenjena predvsem sejmom. Delež posameznih tozdov pa je bil sledeč:

Pekarna Kranj 3.344,00 din
Šumi 608.521,00
Triglav-Gorenjka 370.469,25
Imperial 518.259,70
Bl. promet 36.000,00
Pekarstvo in testeninarstvo Lj. 117.031,30
Mlini 124.235,45
Pekarna in sl. Novo mesto 16.044,15
Pekarna Vrhnika 79.961,10
Pekarna Krško 8.806,00
DO Žito DSSS za image Žita 684.745,80
SKUPAJ 2.567.418,65 din

Da se novoustanovljeni marketing v Žitu sploh lahko uveljavi, (vemo da je propaganda njegov integralni del), je potrebno naše delavce seznaniti s tem, kaj dela, zakaj je potreben in zakaj si sodobnega poslovanja večja firma brez marketinga sploh zamisliti ne more. V poročilih sektorja za marketing so v vseh akcijah poudarjena prizadevanja za enotno uveljavljanje Žita. Tako so spremljali prodajo Žita po skupinah izdelkov, vzpostavili sekundarne evidence o trgih za posamezne artikle iz Žitovega programa. Nadalje so naredili analizo trga testenin v SRS, pri čemer so ugotavljali vzroke, zakaj zaostaja prodaja testenin v Pekarih. Testirali so nov kremni izdelek Gorenjke – Plavico ter ugotavljali njeno mesto med čokoladami in drugimi kremnimi izdelki; testirali so ime prehranske kreme ŽITELA.

Izdelali so tudi predlog za distribucijo keksov ter pripravili predlog za spremembo asortimenta keksov v posameznih Žitovih tozdih, pa še predlog za distribucijo kruhov. Za Šumi so pripravili študijo uveljavljanja verig bonbonov in verig lizik, tudi organizacija prodaje bonbonov v razsutem stanju za 8. marec in ob novem letu sodi med njihove skrbi.

Zasnovali so program za nastop na trgu krmilnih otrobov kot skupnega proizvoda Žita in Tovarne močnih krmil. Tudi organizacija in izvedba sejmov je domena propagande in marketinga (Alpe-Adria, Zagreb, G. Radgovna, Novi Sad, Köln). Tu so še predstavile naših novih proizvodov z degustacijami ter organizacija srečanj z delavci na področju trgovine, gostinstva in turizma, pa izvedba propagandne akcije za prodajo mehkega peciva za TV Skopje, za prodajo zamrznjenih izdelkov in testa je bilo tudi potrebno narediti študijo, zlasti ob dejstvu, da je B PROGRAM tik pred odprtimi vrati, stavba je zgrajena.

In še bi lahko naštevali, škoda samo, da ne dobivamo sprotnih informacij o vseh teh akcijah vse leto, da bi vas o njih obveščali.

Redna skupščina aktiva ZZB DO Žito

Anton Kosovel

Tudi letos je bila ob koncu leta redna skupščina zveze združenja borcev, tokrat v Kobaridu.

Aktiv ZZB ŽK Žito Ljubljana nadaljuje s svojo tradicijo pri družbeno-političnem delu. Vanj smo včlanjeni še aktivni delavci Kombinata in upokojenci, nekdanji borci in aktivisti NOB ter mlajši delavci, ki so se udeležili druge svetovne vojne kot mladoletniki ali pa so bili izgnani ter v raznih taboriščih. Vse več je iz leta v leto med člani ZZB v Žitu upokojencev, kar je povsem razumljivo. Na čelu aktiva je odbor in drugi organi, ki med letom izvajajo program svojega dela v sklopu aktivnosti DPO DO Žito.

Tako kot skoraj vsako leto, je imel aktiv tudi letos svoje tovariško srečanje z letno skupščino. Tokrat smo izbrali pot na Primorsko, krenili smo po poteh 9. korpusa. Vmes smo obiskali Mlinotest v Ajdovščini in Pecivo v Novi Gorici. V Goriški Brdi smo v Gonjačah položili venec na spomenik padlih borcev NOB. V lepem, sončnem vremenu, ki nam je nudilo čudovite razglede po osončeni krajih Brd, smo obiskali tudi znano vinsko klet v Dobrovem. Pot smo nadaljevali po dolini Soče v Kobarid. Tam sta se nam pridružila glavni direktor Marko Sok in njegov pomočnik Franc Rutar, z direktorjem Mlinov, Jožetom Šefmanom, članom aktiva ZZB.

V pozdravnem nagovoru jim je tovariš predsednik, Stane Hafner, zaželel dobrodoščilo in srečno počutje med nami, kar je sprožilo splošno zadovoljstvo.

Naslednjega dne je imel aktiv svojo redno skupščino, na kateri so člani z odobravanjem sprejeli poročilo predsednika, blagajnika in nadzornega odbora. V razpravi so poudarili potrebo po še aktivnejšem vključevanju aktiva v družbenopolitično življenje v Žitu z namenom, da bi se aktiv tesneje povezal za kreiranje razvoja Kombinata pri reševanju vsakdanjih problemov pri delu in uresničevanju stabilizacijskih prizadevanj.

V ta namen je skupščina sprejela pobudo, da bi imel aktiv ZZB enakopraven status kot DPO, pri čemer bi uresničeval svojo družbenopolitično aktivnost v okviru konference OO ZSS v ŽK Žito, Ljubljana. Tak način delovanja aktiva narekuje statut ZZB NOV Slovenije in pravilnik aktiva ZZB NOV Žito, Ljubljana.

Skupščina je na koncu svojega zasedanja izvolila nov odbor, izvolili so druge organe skupščine, za predsednika pa je bil izbran Anton Kosovel.

Po seji skupščine so udeleženci aktiva obiskali potresno območje Breginja ter si ogledali tovarno čokolade PLANIKA v Kobaridu. Nazaj grede smo se ustavili še v Idriji, kjer smo si ogledali tehnični muzej in muzej NOB – oddelek partizanske bolnice PAVLA.

Med potjo smo nekdanji udeleženci NOV, ki smo se borili na tem operativnem območju 9. korpusa, skrbno pripovedovali prisotnim o dogodkih iz NOB.

V Ljubljano smo se pripeljali s pesmijo in z veselimi vzkliki NASVIDENJE v 1984!

Kosovarja – tovarna mehkega peciva

Ste že slišali za tovarno mehkega peciva KOSOVARJA? Ne? No, sedem praktikanov, ki so se sredi decembra mudili na petdnevni orientacijski praksi v Triglavu v Lescah, ve povedati, da je zrasla v Prištini in da je opremljena z najsodobnejšo, iz Avstrije uvoženo strojno opremo. V njej bo delalo 110 delavcev v dveh izmenah, je dejala Jasminka Popović, mentor praktikanov, ki so z okornimi kretnjami poskušali pomagati izurjenim dekletom ob liniji za mehko pecivo v Triglavu.

In vaši vtisi? – Disciplina je na zavidljivi višini, pa tudi organizacija proizvodnje, resnost pri delu, zavzetost so očitne. Takoj sem opazila, da ni skoraj nobenega škarta, da ne razmetavate surovini!

Olga Dopudža: »V novi tovarni imamo najsodobnejšo tehnologijo, pa se bojimo, da ne bomo dosegli vaše proizvodnje. Tehnologija je tisto, kar se moramo naučiti od vas. V ta namen bodo prišli v Prištino vaši tehnologi, poleg avstrijskih mentorjev, ki bodo nameščali stroje.

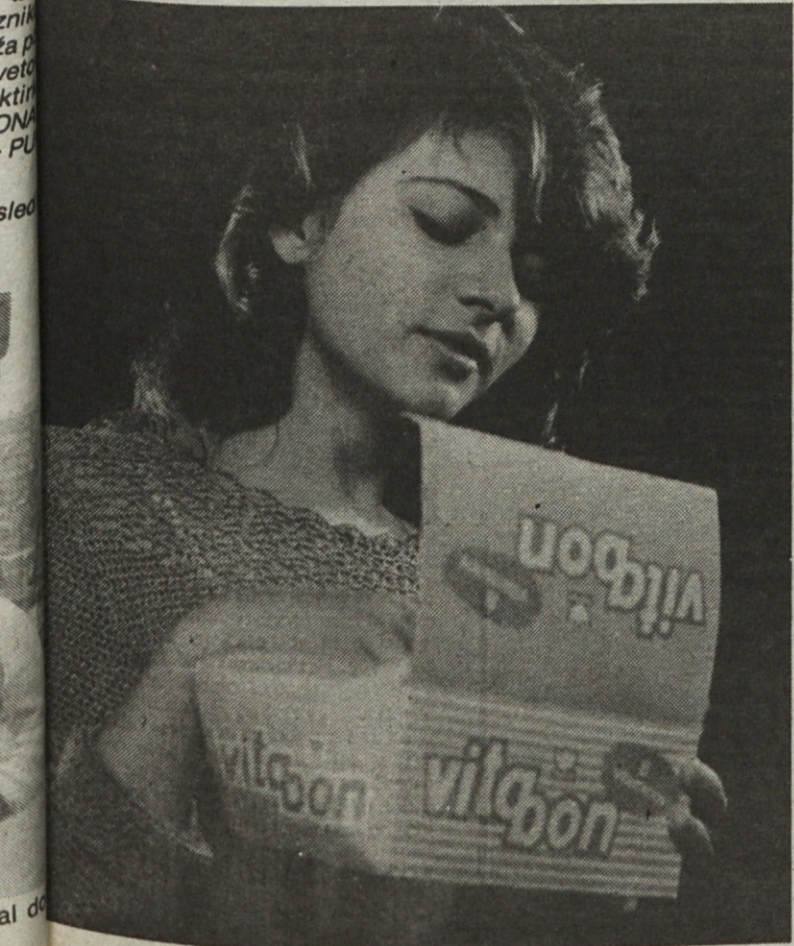
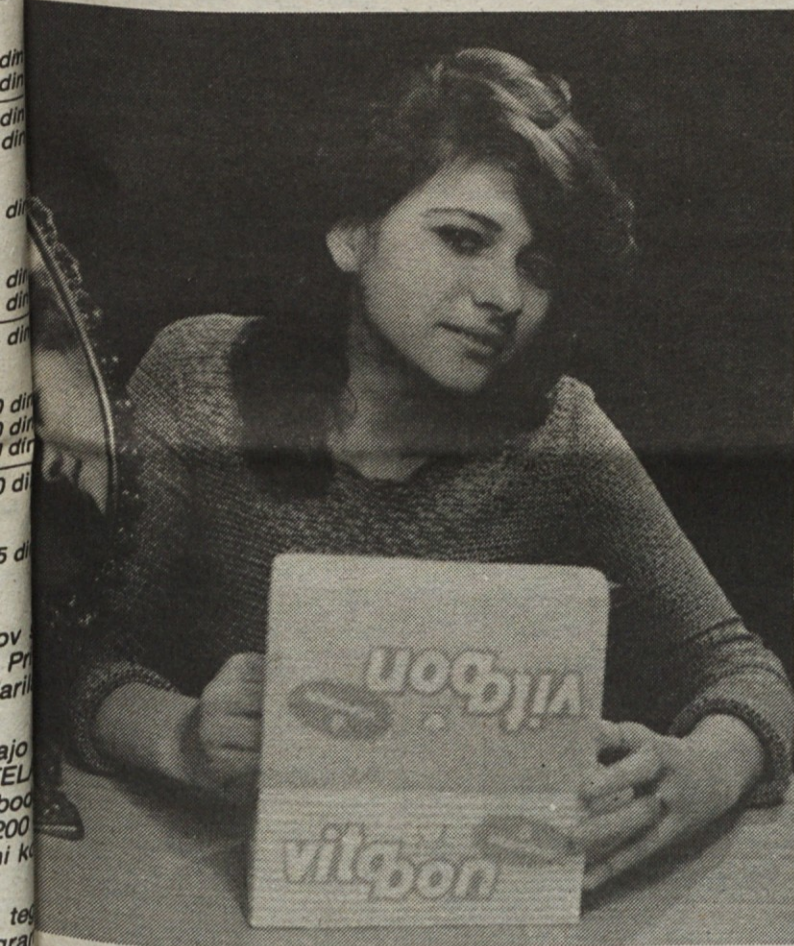
Bojim se tudi, da ne bomo mogli naših delavcev plačati tako, kot pri vas, kjer dobivajo 1,4 do 1,7 starih milijonov. Sicer pa smo nad lepotami Slovenije navdušeni, danes si bomo ogledali Bled z okolico.«
IC

Ledo zgradil novo tovarno zmrznjene hrane

Ob svoji 25-letnici je LEDO, tovarna zmrznjenega testa, sladoleda in proizvodov na bazi sladoleda in testa ter povrtnin, septembra letos – proslavila jubilej z otvoritvijo nove tovarne. Načrt, zasnovan v letu 1978, so začeli uresničevati leta 1980. Nova tovarna predvideva proizvodnjo 10.000 ton izdelkov na bazi sladoleda in 6000 ton proizvodov letno iz moke. Po prvotnem predračunu 304.000.000 so se stroški od 1978. do otvoritve v 1983 povečali na 460.000.000 din.

Tovarna meri 11.500 m² proizvodnih in hladilnih prostorov, ki sestojijo iz treh delov: priprave dela, dveh proizvodnih hal in hladilnice, ki zajema 14.000 m² prostornine. Tako je 636 delavcev tega našega konkurenta na tržišču zmrznjene hrane dobilo nov življenjski prostor, ki bo vplival na našo ponudbo.

Oprema za novo tovarno so jim dobavili: Alfa Laval – Švedska, A. P. V. – Anglija, Mark – Italija, Termomehanika – Zagreb, Oprema – Vrbovec, Nicro – Zagreb...

Kadrovska politika jutri

Ivo Gajič

Najboljša zasedba delovnih mest v družbeni delitvi dela in najboljša izbira kadrov za ključna delovna mesta, sta prav gotovo težnji, od uresničitve katerih je v največji meri odvisna uspešnost ne le posamezne delovne organizacije, temveč družbe kot celote nasploh. Zato ni potrebno poudarjati, kako zelo pomembno je vlagati sredstva v kadre – v njihovo izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje ter izvajanje takšne kadrovske politike, ki bo temeljila na strokovnih in najširših samoupravnih osnovah. (Po nekaterih izračunih je vlaganje v kadre za 3,5 krat rentabilnejše od vlaganja v materialne resurse). Človek, desetletja privesek stroja, je z razvojem znanosti in tehnologije postal odločilni dejavnik proizvodnih sil in samoupravnih odnosov, kadrovska politika pa bistven sestavni del politike razvoja gospodarstva in družbe. Nagle spremembe v razvoju tehnologije ter določena neskladja med zahtevami gospodarstva in obstoječimi vzgojnoizobraževalnimi programi so ob dokaj neugodnih gospodarskih razmerah ustvarjali primanjkljaj oziroma presežek določenih poklicnih skupin. To je v precejšnji meri še dodatno večalo število brezposelnih, zlasti med iskalci prve zaposlitve. Zato so prvi koraki usmerjenega izobraževanja, kljub številnim porodnim težavam (predvsem izobraževanje glede na proste kapacitete šol, ne pa dejanskih potreb) bolj kot kdajkoli prej povezali proizvajalce s tistimi, ki se na proces proizvodnje šele pripravljajo. To seveda zahteva bolj sistematično in dorečeno kadrovsko politiko, ki bo temeljila predvsem na srednjeročnem in dolgoročnem planiranju kadrovskega potreb. Zavedati se moramo, da se bolj izobražen delavec veliko prilagaja nenehni dinamiki razvoja in s tem seveda tudi hitreje in z več volje sprejema novosti.

Kljub postavljenim ciljem, opredeljeni politiki zaposlovanja, razvoja kadrov in izobraževanja pa nas hitra rast in nagel razvoj prepogosto silita v stihijske odločitve, kar pomeni da smo se v preteklosti prepogosto posvečali razvojni politiki ločeno od kadrov. Seveda so k temu v veliki meri pripomogli tudi specifičnost proizvodnje, pomanjkanje določenih profilov poklicev, izredno visoka stopnja fluktuacije in absenzizma. V letu 1982 naprimer, je Kombinacijo zapustilo 275 delavcev, torej vsak osmi, le leto prej pa kar 310 zaposlenih. Tako visokih števil skorajda ni mogoče planirati. Kljub temu, da ni neke analize o fluktuaciji, pa je že na prvi pogled možno ugotoviti, da v največji meri ostajajo v Kombinatu prav tisti kadri ki so se izšolali s pomočjo delovne organizacije, kar toliko bolj poudarja potrebnost takšne usmeritve.

Minulo leto smo (brez boleznin nad 30 dni) izostali z dela 38.351 delovnih dni, leto poprej kar 45.922, v prvem polletju letos pa 15.373 delovnih dni. Ko smo že pri številkah, ne bo odveč, če omenimo tudi kadrovsko strukturo, ki je dokaj neugodna. Od 2249 zaposlenih v minulnem letu je bilo 1226, torej več kot polovica, zaposlenih brez kakršnekoli kvalifikacije. Kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev je bilo 718, s štiri letno srednjo šolo 192, z višjo izobrazbo 53 in z visoko izobrazbo 60 zaposlenih. Na sto delavcev je bilo torej 3,74 delavca z visoko izobrazbo, kar je dokaj ugoden rezultat in presega povprečje v gospodarstvu, po nekaterih kazalcih pa bi se morala ta številka v naslednjih petih letih dvigniti na 6. V istem letu smo imeli le 18 učencev v gospodarstvu, 13 študentov, usposobili pa smo le dva pripravnika.

V razvoju Kombinata je bilo glede priprave kadrov za strokovno vključevanje v proces proizvodnje ter za dodatno usposabljanje že zaposlenih več različnih obdobj – od precejšnjih vlaganj do popolne indolentnosti na tem področju. Če s tega vidika ocenimo minulo leto, je bilo za izobraževanje eno od manj ugodnih. Ta nihanja so bila v precejšnji meri odvisna od ustrezne organiziranosti in uspešnosti strokovne službe.

S samoupravnim sporazumom o združevanju TOZD v DO in s planom

svobodne menjave dela bi morali prerasti nepovezanost in razdrobljenost kadrovske politike na ravni

Kombinata, kadrovska služba pa bi morala prerasti v novo kvaliteto, ki skupno s temeljnimi organizacijami

priljublja strokovne odločitve za vodenje smiselne in organizirane kadrovske politike.

Prvi slušatelji v prvi uri prilagojenega programa. Prva z desne Mari Medved, organizatorica izobraževanja, Ivo Gajič, vodja Kadrovske službe Žita, predavatelj Miha Štalec in Vesna Raztresen, vodja izobraževanja v Emni

Nenehno izobraževanje pogoj za strokovno rast

Mari Medved

Zamisli o izvedbi izobraževanja ob delu za pridobitev kvalifikacije v poklic naših dejavnosti se uresničuje. Pouk s približno 30 slušatelji iz ŽITA, EMONE in MERCATORJA že poteka od 6. 12. 1983, v prostorih ŽITA, trikrat tedensko. Izvajalec izobraževalnega programa je Srednja agroživilska šola v Kamniku. Izobraževanje bo trajalo 16 mesecev, slušatelji pa bodo pridobili spričevalo za IV. stopnjo strokovnosti, ki je v sedanjem usmerjenem izobraževanju enaka nekdanji triletni poklicni šoli.

Učni program rednega šolanja, ki traja 2293 ur v treh letih, je ob enakem obsegu učne snovi skrajšan na 1008 ur. Vendar bo potrebno enako učno snov osvojiti z izobraževanjem ob delu, ki bo temeljilo predvsem na samoizobraževanju. Največ ur bo posvečeno strokovnim predmetom, kot so: osnove tehnike in proizvodnje, izbirna živilska tehnologija, mikrobiologija, procesna tehnika v živilstvu itd. Pedagoška ura za izvajanje vzgojnoizobraževalnega programa stane 616 din, kar zneso

v času šolanja okoli 17.000 din na kandidata. Delovne organizacije ŽITO, EMONA in MERCATOR bodo same poravnale stroške šolanja in učnih knjig.

Veliko dela, časa, truda in vztrajnosti je bilo vloženo v predhodne priprave za izvedbo izobraževanja ob delu, preko soglasij Zavoda za šolstvo, PIS za agroživilstvo, samoupravnih organov šole, vendar trud ni bil zaman.

Za študij ob delu je bilo mnogo interesentov, vendar vsi niso imeli možnosti vključiti se v prvo fazo izobraževanja, ti se bodo šolali ob delu v naslednjem letu. Izbrali bodo lahko tudi druge oblike izobraževanja, ki jih bomo organizirali, glede na interese DO in delavcev, slednji pa so veliki, kar je pokazalo sedanje izobraževanje ob delu.

Nova organizacija tozda Blagovni promet

Janez Železnikar (drugi z leve) razlaga zasnutek reorganizacije tozda Blagovni promet trgovskim potnikom komercialnega področja I

Dne 4. 11. so se sestali predstavniki tozda Blagovni promet s trgovskimi potniki, ki oskrbujejo PRODAJNO DISTRIBUCIJSKO PODROČJE I. Direktor Janez Železnikar in njegov pomočnik Marjan Hablič sta v kratkem orisju govorila o reorganizaciji tozda, ki prinaša več novih elementov. Novost so ekonomske enote, ki bodo z lastnimi konsignacijskimi skladišči nastajale tam, koder so doslej nastopali le posamični trgovski potniki. Vse več bo lastnih skladišč blaga, vse manj najemnih. Spregovorili so tudi o drugih oblikah pridobivanja prihodka, ki bo tozdu zagotovilo samostojnejše delo, bolj neodvisno od naklonjenosti

posamičnih tozdo. Prodajno-distribucijski center v Ljubljani bo imel KOMERCIALNE REFERATE – v katerih bo delalo več ljudi. Vez med skladišči in posameznimi prodajno-distribucijskimi centri (Kranj, Triglav, Novo mesto) bodo pospeševalci, ki bodo skrbeli za razpečevanje, oskrbo in prevoz blaga. Vse enote bodo medsebojno tesno povezane, saj bo uspeh le-teh določal skupen prihodek tozda, zato bodo tudi vsi delavci seznanjeni s celotnim poslovanjem. Pogovarjali so se o kanalih distribucije, sistemu obdelave kupcev za različne vrste blaga idr.

Predlog nove organizacije shematsko prikazuje mrežo

celotne bodoče organiziranosti tozda, ne govori pa o posameznih imenih oziroma o tem, kdo bo kaj delal. Odprta bodo tudi nova delovna mesta. Delitev dela v izvozu bo razdeljena na govorna in geografska področja, ne pa po kupcih kot do sedaj. S tem v zvezi bo na novo organiziran tudi SEKTOR ZA MARKETING.

Predlog reorganizacije tozda Blagovni promet je v javni obravnavi. Dopolnitve bo upoštevala in vnesla vanj posebna komisija, v končni obliki pa ga bo potrdil delavski svet. Po izvedbi referenduma naj bi še pred potniško konferenco koncem leta predlog tudi sprejeli. Takrat več podrobnosti!

Prav je, da interesi posameznikov po izobraževanju ne ostanejo zavrti, brez vzpodbud, brez možnosti, saj je nenehno izobraževanje ob delu in za delo izobraževanje za življenje pravica vseh delavcev.

Učenje se ne zaključuje v mladosti, ampak traja vse življenje. V kateremkoli obdobju svojega življenja smo, velja razmisliti, kaj smo doslej dosegli, kaj smo iz sebe naredili, katere razvojne možnosti so še pred nami in kako naj jih uresničimo. Tudi kritični obračun s seboj moramo opraviti brez predsodkov. Misel o nenehnosti izobraževanja pomeni, da noben uspeh ali neuspeh ni dokončen. V knjigi našega življenja je vsako novo poglavje lahko drugačno in lepše od prejšnjega. Oblikovanje osebnosti je življenjsko delo, obveznost vseh, ne glede na leta. Nikoli ne vemo dovolj, nikoli ne zvemo vsega in ne znamo vsega, kar bi lahko znali. Naložbe v lasten razvoj so v vseh življenjskih obdobjih smotrne in gospodarne. Za učenje ni nikoli prepozno!

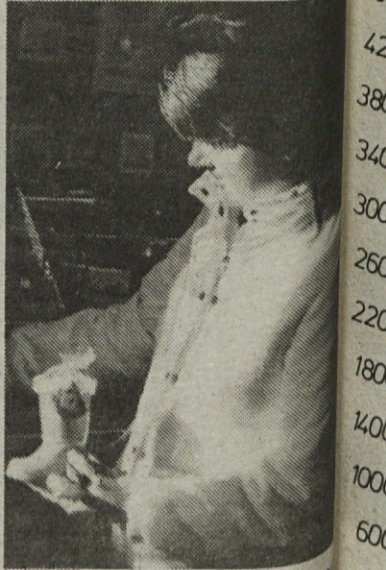
Človekove sposobnosti pridejo do izraza šele v življenju, če vidimo smisel v delu in znamo biti v njem vztrajni. Pri tem imajo pomembno vlogo tudi druge osebnostne lastnosti: delavnost, pripravljenost za sodelovanje, skromnost kljub doseženim uspehom in ciljem, organizacijske in druge sposobnosti. Vse te lastnosti in sposobnosti moramo presojati in odkrivati v sebi ter jih načrtno razvijati. Nanje pa nas največkrat opozarja delo, sodelavci in doseženi uspehi v poklicu in celotni družbeni dejavnosti.

Naj bo to v razmislek slehernemu in vzpodbuda vsem, ki se odločili za naporno izobraževanje ob delu, z dejstvom, da je nenehno izobraževanje ne le interes organizacije, ampak tudi osebna zadeva nas vseh, osebno vprašanje, na katerega mora odgovoriti vsak posameznik sam.

SREČNA NOVA GODINA

Olga NIKOLIČ

Šumi, šumi bistra reka,
šumi, šumi trava meka,
šumi, šumi plavo more,
jablanovi usred gore,
javljaju ponosni svima
javljaju svoj miris svima,
da TOZD novi bombon ima,
i to od svih do sad bolji
svakome će bit po volji,
JABOLKO je njemu ime
i TOZD se ponosi njime,
osvežava, hladl, sladl,
svi ga vole, stari, mladi,
on jabuke ukus ima
i zato je stvarno prima,
stoga nek još mnogo leta
JABOLKO, nam šumeć cveta.

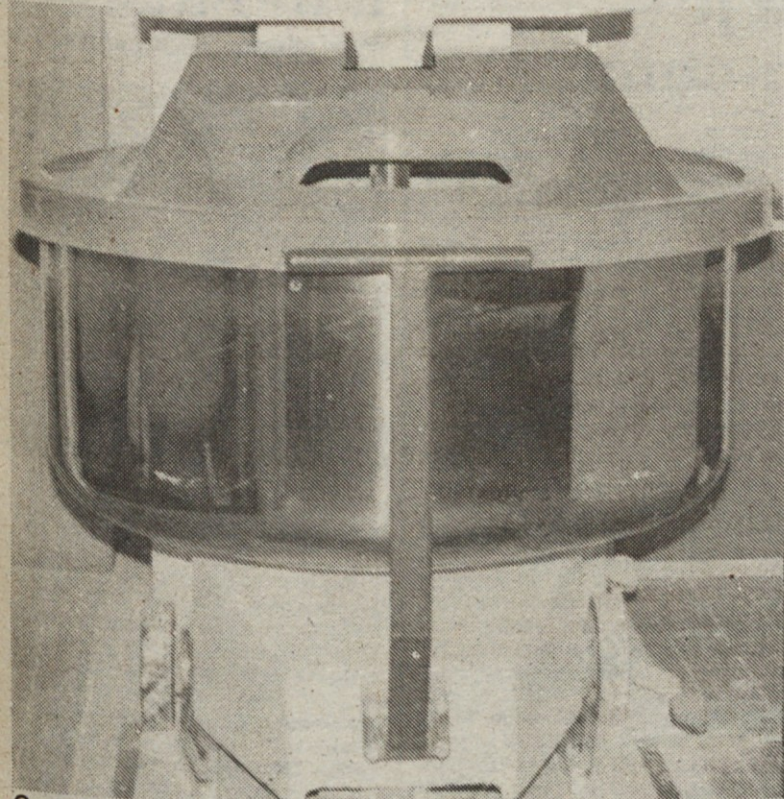

Enega od novoletnih školarcev je kupilo tole dekle v tramerkurju

Gostol bo v Žitu opremil novo linijo

Metka Zalar

Gostolov spiralni mešalec SM - 125, ki že deluje v njihovem Pecivu od letošnjega februarja

Na Slovenskem so vse vrste domačih kruhov zelo priljubljene, kar še posebej velja za Štajersko in Gorenjsko. To je tudi popolnoma razumljivo, saj imajo te vrste kruhov v primerjavi z drugimi, precejšnje število prednosti. Imajo višjo biološko vrednost, mnogo vitaminov in daljši čas ostanejo sveži. V precejšnji meri jih uporabljajo tudi kot dopolnilo standardnim vrstam kruha, ker so zaradi daljše obstojnosti lahko vedno na razpo-

lago. K temu so precej prispevali tudi pakirni stroji. Tako uporabljajo mnoge pekarnice ta kruh tudi kot rezervo, ki je lahko pri roki, tudi takrat, kadar primanjkuje ostalega kruha.

Povpraševanje po domačih kruhkih je vedno večje, zato so se v Žitu odločili, da v svoji pekarni na Samovi cesti zamenjajo obstoječo linijo z novo, avtomatizirano. S to zamenjavo želijo med drugim doseči tudi to, da bo na njej možno speči večje

količine kruha, da bo zmes prirejena za uporabo različnih receptov in da bo v sestavi linije takšna peč, ki bo omogočala kvaliteto peko domačih kruhov. To pa zahteva posebno tehnologijo in posebno peč.

Ker obstaja med Žitom in novogoriškim Gostolom že dolgotrajno sodelovanje - letos pa poteka prav deseto leto, odkar so v pekarni na Samovi cesti opremili naš prvi celoten pekarski objekt, so se tudi za to linijo dogovorili in podpisali pogodbo, ki je v skladu z željami kupca. Dogovorili so se, da bo Gostol opremil celotno linijo za namenske in domače kruhe. Njena značilnost bo posebna tračna peč na plošče, zames testa pa bo prirejen tako, da bo omogočil uporabo različnih receptov. To bo omogočeno z različnimi programi na mikroprocesorju.

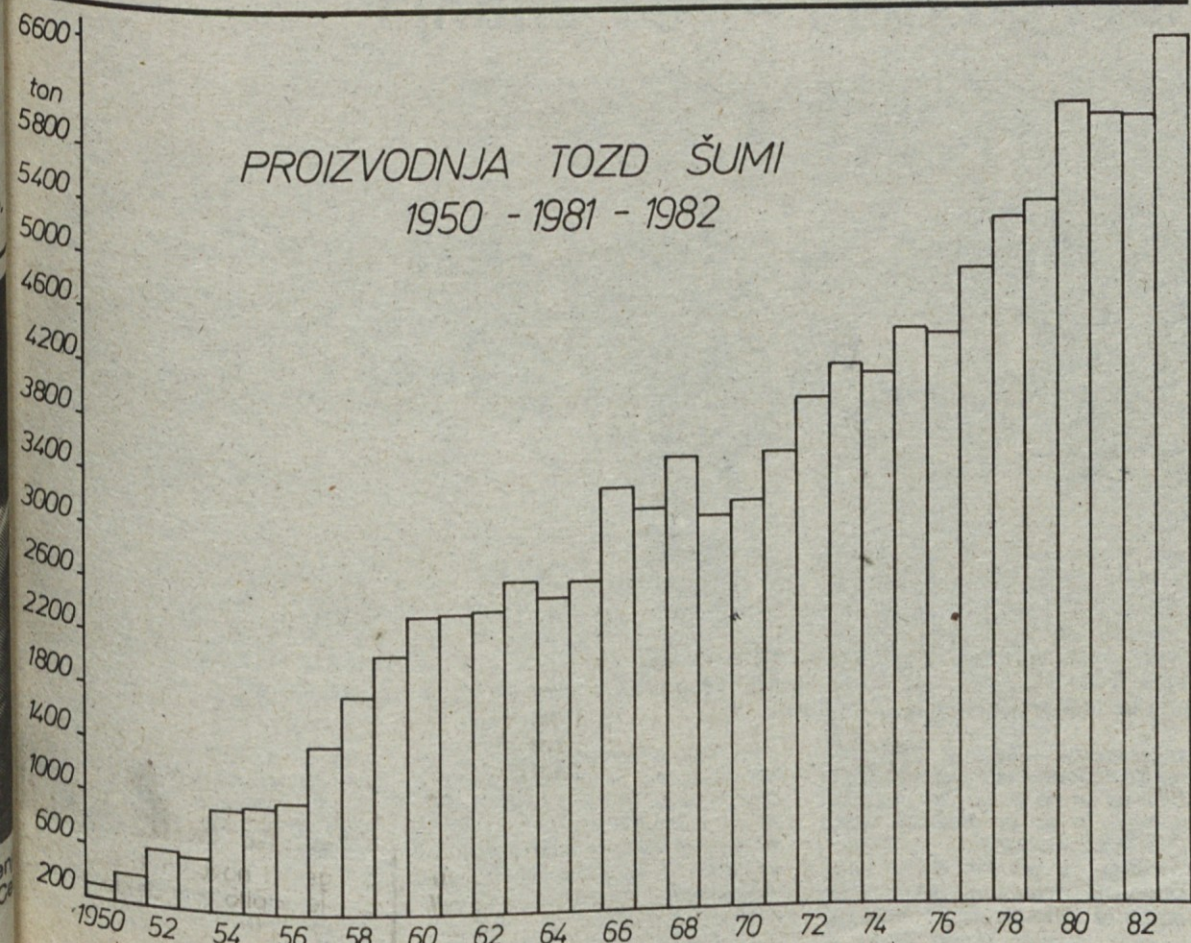
Verjetno bo marsikoga zanimalo še par tehničnih podatkov o značilnosti tračne peči in zamesa testa. Kot sem že omenila, bo to tračna tunelska peč, katere dimenzije bodo 2,5x24 m. Namesto klasične mreže, ki se običajno uporablja za transport testa pri peki, bodo v njej šamotne plošče, v katerih se v večji meri akumulira toplota in s pomočjo katerih se doseže tudi boljše kakovost kruha.

Postrojenje za avtomatski razvoj testa pa bo sestavljeno iz novega mešalca - mixerja 120, iz hladilne naprave za hlajenje vode in iz pripravno-dozirne postaje. Glede na to, da bo delovanje vseh teh naprav precej komplicirano, bo za njihovo pravilno delovanje kot tudi za celo vrsto drugih obrobnih opravil poskrbel mikroprocesor. Z njegovo uporabo bo največ pridobil delavec, ki bo stregel stroju, saj se mu bo fizično delo precej zmanjšalo, njegova seznanjenost s stanjem stroja v vsaki fazi delovanja pa bo neprijetno večja. Posebnost je tudi pogon na hidravliko. In kakšne bodo, poleg že omenjenih, glavne prednosti te avtomatizirane linije? Predvsem skrajšanje časa mešanja testa za 20% in večja kakovost kruha.

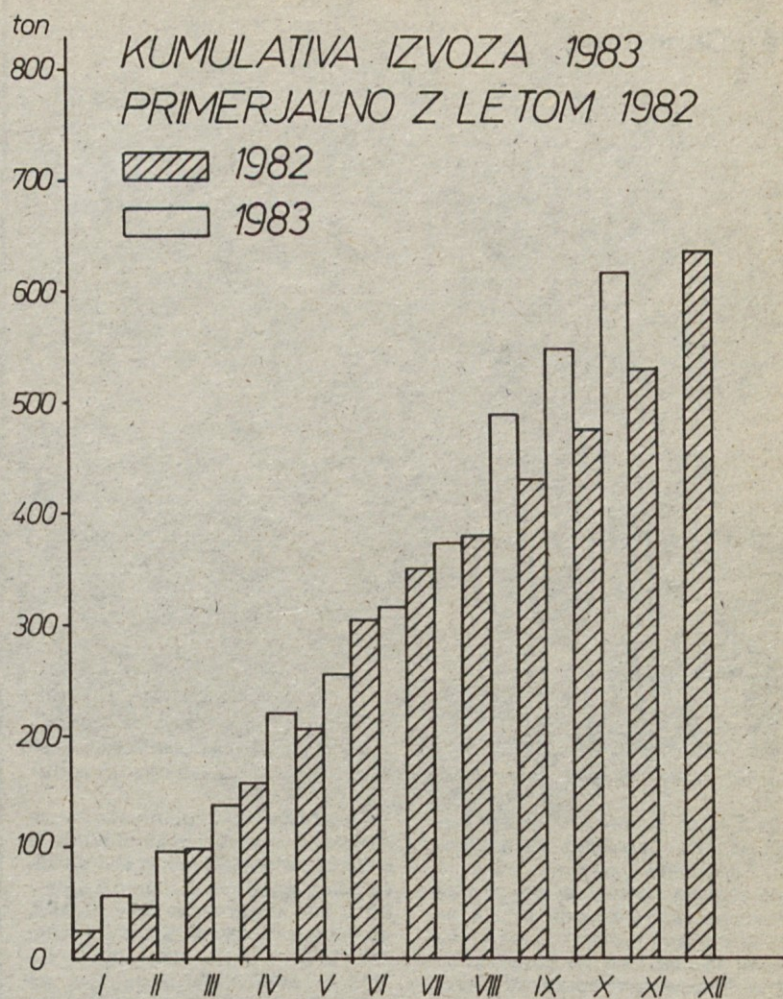
V Gostolu smo zelo zadovoljni, da so se v Žitu ponovno odločili za sodelovanje z našo delovno organizacijo in upamo, da bo oprema nove linije, za katero naši konstruktorji že prizadevno izdelujejo načrte, v celoti zadovoljila želje našega poslovnega partnerja.

Narezovalec kruha, ki ga je Gostol izdelal za ruskega kupca, bo v sestavi linije za posebno vrsto francoskega kruha - batone

Šumi v desetih mesecih

Celoletni plan Šumija za letos bo 100% dosežen. Zanimivejše je prejšnje obdobje. Desetmesečna primerjava rezultatov v dveh letih govori zase in je spodbudna. Šumi je letos v svojem največjem razmahu. Proizvedene tone bonbonov govore o tradicionalnem, že osvojenem izboru artiklov, ki 'vladajo' na tržišču že vrsto let: Visoki C, Herba, Alpski mlečni, ŠŠŠum, Fru-fru, želeji - medtem ko se TRIO in VITABON malce počasneje uveljavljata. Vzrok za to je v visoki ceni. Poglejmo plan in realizacijo dveh let za deset mesecev:

Leto	1982	Leto	1983
Plan	5580 ton	Plan	5363 ton
Real.	4965 ton	Real.	5481 ton
Manj	12,5%	Več za 2,2 %	in 10,4% več kot 1982

Ta plan je bil postavljen pred rebalansom v letošnjem poletju, po rebalansu pa so bili rezultati še boljši.

Obisk dveh velikih izvoznikov Angleža Farmana in Američanca Deringa je sicer vili optimistična pričakovanja, ki pa so iz različnih razlogov dokaj splahnela. 110 ton Šumijevega izvoza v avgustu je nedvomno rekord vseh časov. V septembru in oktobru pa je izvoz padel, pa tudi v novembru in decembru ne bodo izpolnjena vsa pričakovanja. Izvozniki zatrjujejo, da so pred novim letom najbolj iskani božični in Miklavževi artikli, le-teh pa s klasičnim asortimentom v kontejnerskem razsutem stanju ne moremo potešiti. Obisk 6. septembra je mnogo obetal. Tako je Dering obljubil, da bo izvozil na mesec 2-3 kontejnerje Fru-fruja, enkrat do dvakrat mesečno 15-30 ton sadnih bonbonov; v vrečkah po 450 gramov pa naj bi Šumi nadalje izvozil 10-20 ton sadnih karamel. No, v treh mesecih so odkupili en kontejner sadnih bonbonov, za december si obetajo izvoz še enega. Farman pa je Šumijevce že v septembru obvestil, da do novega leta razen dveh kontejnerjev ne bo ničesar naročil - čeprav je obljubil drugače, ker se v Angliji začne boj za kupca, ki išče vse drugačne izdelke, kot pa smo jih mi sposobni nuditi.

Šumi si prizadeva, da bi zadostil tudi naročilu W. Hitschlerja s 165 ton lizik.

Dne 17. 11. so začeli za tega izvoznika izdelovati posebne žvečilne karamele »SOFTI«. V kanditnem oddelku so v ta namen na novo postavili linijo, ki je že dokaj v letih in rada naga, poslal jo je izvoznik, pa tudi za embalažo je izdelal in poslal. Te žvečilne karamele so sestavni del pakiranja, ki jih izdelujejo v naši krški tovarni žvečilne gume, Imperialu. Škoda, da nikjer na embalaži ne piše, kdo in kje je karamele izdelal. 1000 karto-

nov po 9,60 kg je treba narediti do konca leta.

Trodnelna linija, ki sestoji iz aparata za vlaganje mase, hladilnega kanala in aparata za oblikovanje ter zavijanje karamel (Theegarten CO Köln, Baujahr: 1972) sicer šepavo deluje, a s pomočjo vnetega vzdrževalca Emila Šajnoviča opravlja svojo nalogo. Največ težav je z izkuho mase za te sočne žvečilne karamele.

(Pojavile se bojo tudi na našem tržišču, z imenom SOFT-BON.) Nemški turisti, ki prihajajo k nam, poznajo ta, širom Evrope razpečan izdelek in zato jih mora tudi njegovo ime spominjati na tistega, ki so ga navedeni doma.

Čom večji je prevarant, tem manjšo alimentacijo plača državi.

***

Dal sem ji svojo zlato dobo. Vrača mi kameno.

***

V objemu pitona niti ne pomisliš na večno zvestobo.

***

Neverjetno, kakšno zvestobo kaže Zemlja, ki je 1.495.960,00 km oddaljena od Sonca!

Rojstev je več vrst

Ivan Cimerman

Učenci osnovne šole Jože Moškrič so tudi letos izvedli svoj recital

Tudi letos so delovni ljudje Žita proslavili Dan republike, 29. november. Štirideset let je minilo, odkar je tudi živilska industrija po obnovi domovine zaživela s polnim in včasih opotekavim ritmom. Rasla so mesta, naselja, tovarne, stolpnice in ceste. Večina na rodni zemlji. Takoj po vojni je bilo kmetu spet najtežje. Množično je cenena delovna sila zapuščala zlasti visokogorske kmetije in se zgrinjala v mesta ter začinjala povsem nov način življenja, ki se je močno razlikoval od patriarhalne navezanosti in varnosti na rodni grudi. Takšna naseljevanja so prinesla tudi vrsto novih skrbi in problemov: zdravstvene, socialne, pa izobraževalne za celo vrsto novih poklicev, ki so bili odsev bliskovite industrializacije. Spreminjale so se življenjske navade, mišljenje, nazori ter način življenja in – predvsem dela na zemlji. Zrasel je nov sloj polkmetov – polmeščanov, ki je še vedno koreninil na zapuščeni zemlji, vendar se je nanjo vračal kot dvoživka – zaposlen v industriji, z nekaj zemlje in živine doma ali pa, kasneje, kot vikendaš, ob koncu tedna.

Ta razslojitev vasi je poleg vrste dajatev in podružbljenja zemlje tista globoka korenina, ki jo skušamo danes zaliti z več volje in optimizma, da bi nam dala zemlja tisto, kar daje vsemu svetu. Malce pozno je že, ko smo začeli po 40-letih spet častiti Zemljo, ko pa smo predolgo častili Tovarno in Stroj – pa vendar – druge poti za agrarno deželo, kar je v bistvu tudi naša – ni!

Gledam nešteti polja, ki jih prebujajo najodobnejša kmetijska mehanizacija – nekaj deset let nazaj posameznih lastnikov se združuje v velike komplekse, ki jih ne prekinjajo vratniki in zeleni travnati robovi maloposestnikov. Vse drugače se lotevajo današnji zadržani obdelovalci zemlje, kot so se je pred, recimo, dvajsetimi leti, ko je kmet izgubljal zaupanje v brezbržen način obdelovanja. Lahko bi dejal, da je pravadno ljubezen do zemlje zamenjala čista ekonomika in računice – pa vendar – nekaj te ljubezni je za zmeraj ostalo – vsaj v srcih potomcev, katerih očetje so jim zemljo prepustili. A zemlja se ne prepušča potomcem za različne in čevapčiče in egoistični »mir pred mestom«, za beg pred skrbmi in računiciami – vsak gospodar jo je dal v dediščino kot najdragocenejšo, kar je imel v življenju. Kot ponos in njegovo najtrdnjšo oporno točko. In zemlja je včasih nekaj veljala. Zdaj se ji ta veljava vrača.

Leto mineva in stotine hektarov so preorali gigantski plugi z buldožerji, mnoga močvirja so izsušili. Toda – kakšna ironija – vsa ta polja, ki jih z melioracijami in komasacijami usposablja, so tretjerazredna zemlja. Ljudje kukajo iz svojih lmenitih hiš, zgrajenih poleg takih ogromnih površin, ki jih orjejo in čistijo podraščati in korenin – traktori in se jezijo, ker jim »jemljejo«, njim in njihovim otrokom močvirne travnike in plešaste gozdove za igro.

Igral se je, nekaj desetletij se je igral z zemljo, nekdo drug. To igro je kmet težko prenesel in zemlja sama ne bi nikoli več dovolila, da se ta igra ponovi.

Vasi hočejo postati mesta, in postajajo. A vse več je meščanov, ki beže iz betonskih ječ in sledijo klicu zdravega razuma in krvi dedov – po zraku, o naravnih zakonitostih, po soncu in preprostosti, sožitju brez tujstva, ki ga prinašajo stolpnice in avtomobilska mrzlica, pa grozovito naraščanje cen najpreprostejšim prehrabnim izdelkom.

Tretja in četrta povojna generacija sta začutili, da je treba nekaj spremeniti in da zapuščanje vasi podira osnovno ravnostje mest in vasi. Poleg tega pa tudi poklic kmetovalca ni več tako nizko cenjen, kot je bil včasih. Še nikoli ni bilo po televiziji in radiu toliko reportaž o – junakih – ki so ostali na zemlji, kot dandanes! In to je lahko opozorilo za drugo rojstvo, rojstvo generacije, ki jo moramo vzgojiti v sožitju z naravnimi zakonitostmi, ki jih še čutimo v krvi, a smo se jim v lovu za boljšim »pisarniškim kruhom« izneverili in jih izdali.

Vse več je mladih, ki se odločajo, da bodo ostali na zemlji. Med njimi, ki prinašajo nov utrip svoje dobe in znanstven, premišljen pristop k zemlji, išče živilsko – predelovano industrija svoje kooperante. Z njimi pa tudi tvega točo, pozebo, poplavo in slabo letino – in jim pomaga. Vračanje zaupanja, kmetovega zaupanja in vzgajanje novega kmeta, to je pomembno rojstvo posebne sorte te dobe.

NOVA OSVOBODITEV!

Za večjo varnost pri delu – več znanja

Vodstva naših tozdov se dobro zavedajo, da je znanje in poučenost pri delu v proizvodnji odočilna in tem vprašanju posvečajo precejšnjo pozornost. Tudi zakonodajalec je vedel za te prednosti pred prežičimi nevarnostmi, zato je določil, da mora biti vsak delavec poučen in usposobljen za varno delo. Zakon pravi, da delavec ne sme samostojno opravljati dela, dokler nima potrebnega znanja o varnosti pri delu.

Ko smo letos v novembru in decembru opazovali, kako se v času predavanj polnijo dvorane v tozdih, smo videli, da je bil odmev zelo velik in da so delavci z zanimanjem sledili besedam strokovnjakov. Predavateljica sta bila ing. Vilko Krapež in ing. iz Zavoda za varstvo pri delu SRS Franc Miš. Delavce sta opozarjala na nevarnosti, ki so jim pri delu vsakodnevno izpostavljeni in na načine, kako bi se tem nevarnostim izognili, oziroma, kako bi se pred njimi zavarovali.

Predavanjem se je odzvalo nad 1000 delavcev! Predavateljici so povedali, da je bilo njihovo zanimanje za predavanja zelo veliko in da so izjavili, da si jih še želijo, saj po njih vedno bolj razmišljajo o lastni varnosti, da bi tako dočkali upokožitev zdravi in nepoškodovani.

Tudi praktični prikazi gašenja po obratih tozdov in DSSS so pokazali, kakšno spretnost smo že dosegli,

Vlaki želja

Železna cesta je postala drago-cena

Miha Ham, direktor nabave v tozd Blagovni promet

Nafta in žito sta strateški surovini. Vse dražji. Čeprav nekatere največje naftne družbe na svetu nafto cenijo ali pa ostaja njena cena enaka, ti valovi z Atlantika in Pacifika nas, Sredozemce, ne opljusnejo. Tudi Evropska gospodarska skupnost nam ni milostno naklonjena. Menda smo premajhni in preveč nezanesljivi, da bi nas sprejeli medse.

Torej: goriva so vse dražja, večina tovarnega prometa se je preselila na železnico. V hlastanju za devizami pa je odrinjena na stranski tir celo živilsko-predelovalna industrija, z njo pa tudi žitovi prevozi po železni cesti!

Miha Ham, direktor nabave v tozdu Blagovni promet, nam je predočil nekaj dejstev o prevozih po železnici.

»Imamo redne prevoze. Z dobavitelji surovin, največ pšenice, koruze in moke, se dogovorimo za količino, z železničarji pa za vagono v kraju, kjer te surovine natovorijo. Največ prevozov je v obdobju od septembra do decembra, ko je žetev končana pšenica dovolj suha za uskladiščenje v silosih ali neposredno meljavo. V tem času se vsi oskrbujejo in na železnici vlada izredna gneča, hlastanja za vagoni, zlasti za domače potrebe. Celi vlaki vagonov so namreč namenjeni predvsem za izvoz. V domačem prometu pa smo prisiljeni uporabljati le tiste, ki ne morejo preko meje.

Mnogokrat smo se lahko na Šmartinski, na industrijskih tirih, poleg žitovih silosov, prepričali, kakšni so tisti vagoni, ki so nam jih

naklonili: mnogokrat so to živinski, s špranjami in razpokaninami, vanje rado dežuje in veliko število vreč prejme naročnik razpočenih, premočenih in razcefranih. Največji užitek za delavce v Centralnem skladišču Žita pa so vreče, ki so naložene brez palet in jih je treba nenehno prekladati, da so v belem prahu videti kot miš v moki.

NA LETO POTREBUJEMO 4000 VAGONOV

Po železnici prepeljemo približno 40.000 ton surovin letno. Če prepelje poprečno en vagon 10 ton, potrebujemo 4000 vagonov. Da bi si v tej gneči in povpraševanju zagotovili vagono za to »špico«, jih moramo najeti. Tako Žito najame letno 20 vagonov tipa TA DS – samorazkladalnih vagonov z loputami, s katerimi v enem maršturnem vlaku pripeljemo 600–700 ton tovara. Najete teh vagonov in bonifikacije, ki jih moramo odšteti za njihovo zagotovitev, nas stanejo 30% več, kot redni železniški prevoz. Ali bolje: »drži ga kakor – lovi ga«! To je tudi edini način, da pravočasno dobimo zrnje v silose. Kadar dobavitelji rečejo: ODPELJITE TAKOJ! se moramo dogovora držati.

CENA za teh 40.000 ton je po železniški tarifi 0,75 din za 1 kg.

Dogaja se tudi, da zaradi neurejenih medrepubliških dogovorov, ki se nanašajo na delno plačilo v devizah, blago tudi mnogokrat zadržujejo ali ga prodajajo tistemu, ki jih plača samo z devizami – gre torej v izvoz. Vlak pelje naš kruh preko meje, predelovalci pa si lahko obrusijo pete, da si zagotovijo polne silose – za kruh, to osnovno živilo. Če že velja starorimsko reklo KRUHA IN IGÉR, se tu začnejo igre in igrice, za katere bi moral nekdo odgovarjati in biti tudi kaznovan, kadar se ne drži dogovorov!

Toda – nadaljuje se drugačna igra, veriga prekupčevalcev, ki pripelje nazadnje do kmeta, tistega, ki je »kriv«, da je pšenico pridelal.

V tem lovu za devizami izvažamo tudi rž in oves v druge dežele. Najbolj pa je kočljivo, da z izvažanjem koruze podirajo pridelovalci ravnotežje cen pšenice in koruze na domačem trgu, da je koruza zdaj dražja kot pšenica.

Skraini čas je, da speljemo čimveč železniških tirov tudi med slovenska žitorodna območja, kar bi morale razumeti tudi druge živilske delovne organizacije pri nas in vlagati v melioracije pred lastnim pragom.

Oj mladost ti moja!

Žitovi mladinci na pragu 1984

Bronka Marn, nova, letošnja predsednica mladine, je polna energije in zamisli. Ob koncu leta smo jo povprašali, kaj je delala mladina, in povedala nam je: »Sodelovali smo v majskega manifestativnem pohodu, organizirali uređitev okolice v Dramlju in plaže ter akcijo čiščenja papirja v arhivu, srečolov in pomoč ob proslavi 25-letnice v Bistri, priprava in prodajanje paketov, združenje z mladinci v Tehničnih obratih... Petnajst nas je, mladincev v DSSS, povezuje pa nas v glavnem delo. Ne moremo najti prave poti, da bi vzpodbudili k delu vse člane. Vedno smo eni in isti, ki pridemo na sestanke, večini se zdi mladinski sestanek nepomemben, delo ki bi ga naj opravili vsi mladinci, pa si morajo razdeliti med seboj vedno isti. Ne upoštevajo nas, marsikaj bi radi naredili po svoji pobudi, pa je polno zavor. Tudi na sestankih bi me lahko kot predsednico vabili. Mladci imamo svoje domove in družine in zato ni mogoče, da bi peščica delala le popoldne. Več vzpodbude in upoštevavanja si želimo pri naših prizadevanjih! Marsikatero akcijo bi lahko izvedli ceneje z aktiviranjem mladincev in marsikak dinar prihranili...«

Pred leti smo se dogovorili, da bo imela mladina v Glasniku svojo stran. Pa nič! Vrsta področij je, ki jih zanima, lahko bi se uveljavljali v kulturi (proslave), športu, organizaciji rekreacije, se tesneje povezali s sindikatom... Predvsem pa: prepustimo jim pobudo, iniciativo, ne omalovražujmo njihovih prizadevanj in povejmo na glas, kdo hromi sveti ogenj mladosti!

Mladina, to niso več otroci, ki bi jim vedno nekdo narekoval, kaj naj naredijo. Jutri bodo prevzeli breme stabilizacije, dolgove in obveznosti, zato jim pustimo, da se prostorsrčno uveljavijo.

Vaja GOLOVEC 83: Ivan Vesič, poveljnik enot CZ, predaja raport po uspeli vaji Ivanu Vukmanu – predsedniku Komiteja za LO v Žitu.

saj je večina delavcev z veliko znanja obvladovala naprave za gašenje. Delavke se ne bojijo več gasilskih apratov in so že dokazale, kako uspešno znajo gasiti.

Začetni, a zadušeni požari v pekarnah na pečeh, komorah in v skladiščih bi lahko povzročili brez pogasitev ogromno škodo, če ne bi

imeli tako prisebnih in usposobljenih delavcev, ki so si pridobili to znanje na takšnih in podobnih tečajih in s praktičnimi vajami, ki jih organizira in izvaja varstvena služba DO Žita. Pri tem ima veliko zaslug požrtvovalni delavec Florjan Medmeš.

Služba varstva pri delu in požar-

nega varstva želi, da to znanje nenehno obnavljamo, ker bomo s tem dosegli večjo varnost, napredek tozd in DO ter svojo življenjsko srečo.

Služba varstva pri delu želi vsem bralcem SREČNO NOVO LETO 1984!

Drago nam je, ko je mimo

2. letne športne igre ŽK Žito v Bistri, 10. 9. 1983:

Nekaj prijetni bolečini podobnega se zgane v srcu, zlasti še športnem, ko se spomni na koncu leta največjega športnega dogodka, ki nas je veselo povezal ob praznovanju 25. letnice. Stotline tekmovalcev, otroci, starši, gostje, radevedneži. Živopisana paleta trenerk in dresov... Prava mavrica obrazov in usod.

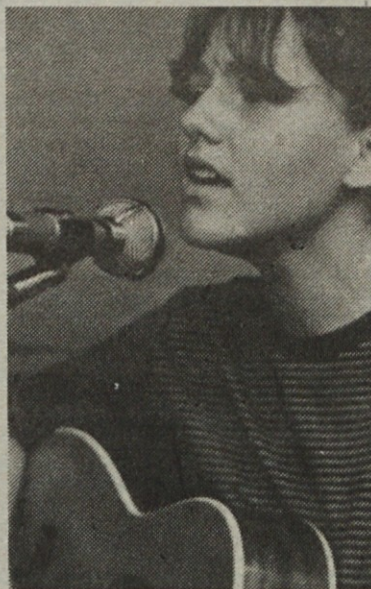
Osvežimo si spomin: naši delavci so tekmovali v ballnanju, streljanju, malem nogometu, namiznem tenisu, vlečenju vrvi, kegljanju, krosu in šahu. Ekipni zmagovalec v vseh panogah pri ženskah in moških je postal tozd Pekarstvo in testinarstvo Ljubljana, ki je tudi najbolj številen.

Posrečena domislica je bila srečolov, pri katerem smo prodali 1885 srečk. Z dobitki pa je

sodelovalo skoraj 50 organizacij.

Organizacijski komite je vodil Jože Šefman, ob pomoči Franca Rutarja in Gojka Usenika. Skupaj s člani Rekreativskega aktiva so odlično izpeljali organizacijo.

Ker je seznam uvrščenih tekmovalcev predolg, se spomnimo le na ekipne zmagovalce v skupni uvrstitvi:

*****

★ SKUPNA UVRSTITEV

★ Ženske – ekipno

★ 1. mesto	★ IMPERIAL	★ 10 točk
★ 2. mesto	★ TRIGLAV-GORENJKA	★ 32 točk
★ 3. mesto	★ BLAGOVNI PROMET	★ 19 točk
★ 4-5. mesto	★ MLINI	★ 12 točk
★ 4-5. mesto	★ ŠUMI	★ 12 točk
★ 6. mesto	★ RAZVOJ-INŽENIRING	★ 6 točk
★ 7-8. mesto	★ PEKARNA LJUBLJANA	★ 1 točka
★ 7-8. mesto	★ DSSS	★ 1 točka

★ SKUPNA UVRSTITEV

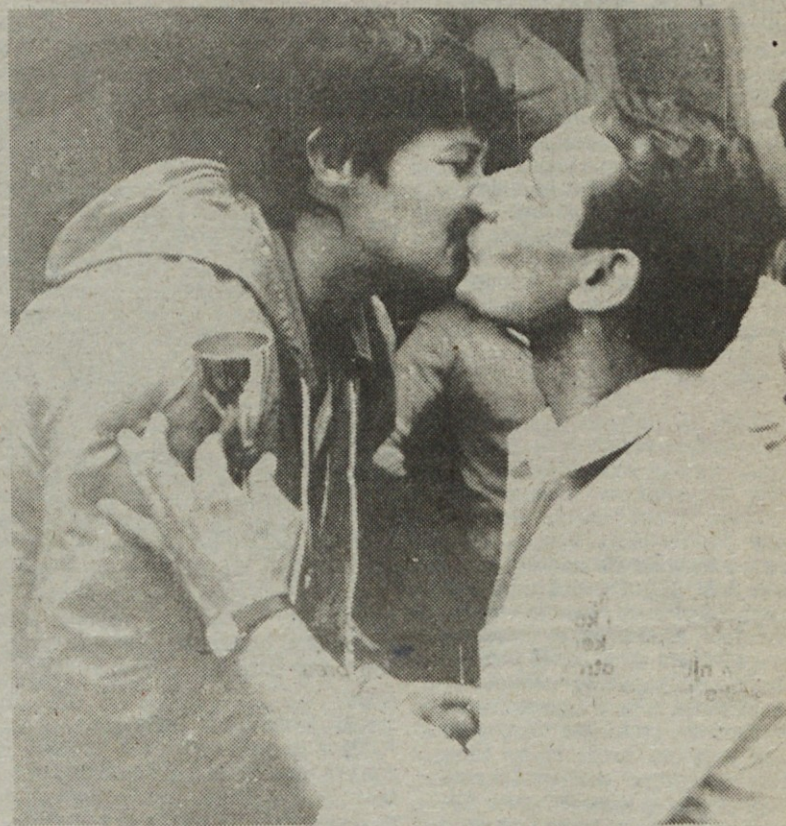
★ Moški – ekipno

★ 1. mesto	★ MLINI	★ 54 točk
★ 2. mesto	★ BLAGOVNI PROMET	★ 45 točk
★ 3. mesto	★ TRIGLAV-GORENJKA	★ 43 točk
★ 4-5. mesto	★ PEKARNA BEŽIGRAD	★ 38 točk
★ 4-5. mesto	★ PEKARNA LJUBLJANA	★ 38 točk
★ 6. mesto	★ DSSS	★ 35 točk
★ 7. mesto	★ IMPERIAL	★ 33 točk
★ 8. mesto	★ ŠUMI	★ 27 točk
★ 9. mesto	★ TEHNIČNI OBRATI	★ 25 točk
★ 10-11. mesto	★ PEKARNA KRŠKO	★ 8 točk
★ 10-11. mesto	★ RAZVOJ-INŽENIRING	★ 8 točk
★ 12. mesto	★ PEKARNA VRHNIKA	★ 4 točke
★ 13. mesto	★ PEKARNA DOLENJSKA	★ 3

★ Vrstni red tozdov v skupni uvrstitvi (moški in ženske)

★ 1. mesto	★ TRIGLAV-GORENJKA	★ 75 točk
★ 2. mesto	★ IMPERIAL	★ 73 točk
★ 3. mesto	★ MLINI	★ 66 točk
★ 4. mesto	★ BLAGOVNI PROMET	★ 64 točk
★ 5-6. mesto	★ ŠUMI	★ 39 točk
★ 5-6. mesto	★ PEKARNA LJUBLJANA	★ 39 točk
★ 7. mesto	★ DSSS	★ 36 točk
★ 8. mesto	★ RAZVOJ-INŽENIRING	★ 14 točk

*****

Nagradna križanka

Rešitve pošljite do 31. 1. 1984 na: ŽITO-GLASNIK, Šmartinska 154, Ljubljana. Nagrade 1000, 800 in 600 din.

		SREČNO!	NOVA FAZA V RAZVOJU	DUHOVNIŠKI STREŽNIK	VRTNA ROŽA	NEKDANJA PEVKA POPEVKA (TATJANA)	ZAMAŠEK	VELIKA ZAČETNA ČRKA	ZDRAV, MOČAN ČLOVEK	OGLAS V ČASOPISU	VELIKO SITO					
			IZDELOVALEC PEČIVA													
			"ŽITOV" IZDELEK													
			AVTOMATIČNA NAPRAVA V LETALU													
			IME IGRALCA BOGARTA					SRBSKO Ž. IME								
			IGRALKA RINA			NAPAKA		OSVEŽILNA PIJAČA				DEL ALPINSKE OPREME	GOROVJE V NOTRANJOSTI AZIJE			
			TUJE Ž. IME			SLOVEN. SLIKAR (JOSIP)										
SREČNO!	OTOK V JADRANU	IME IGRALCA MINEA	SODOBNI SLOVENSKI DRAMATURG (BORUT)	MESEC LJUBEZNI REKA RHONE		DOMAČA ŽIVAL	NEKDANJA KOLONIJA V INDIJI							ČAČAK	PEVKA SRŠEN	BANJA V KOPALNICI
	PREBIVALEC ISTRE						KRAJ PRI FOREČU									
	MALAJSKO OBLAČILO ZA OBA SPOLA															
	ZADUŠENO GORENJE															
	SREČNO!	NAŠ OTOK V JADRANU	POMOŽNI DUHOVNIK DALMAT. Ž. IME													
	AMERIŠKO OKRAJŠANO Ž. IME (PAMELA)															
	IZBRANO BRANJE, CVETOBER															
	VELIKO ITALIJANSKO MESTO															

ZVEZDE SO NAM POVEDALE SKOZI ŽIVALSKA USTA

VODNAR
(od 21. januarja do 19. februarja)
Mesec PROSINEC ni darežljiv. Moškimi naliva vino v vodo, zato se izogibajte kleti. Na prvem simpoziju izprosite surovino za stroje in še kaj za shrambo. Dekleta in matere: obeta se vam čudež v obliki idealnega oskrbnika: na zimsko smučanje pridejo sorodniki z dolarji, oskrbeli vas bojo z levo roko in osiromašili z desno. Pazite na skrinjo! Tista, ki ga še nima, naj široko odpre oči, Nadr-sala boš na ribniku. Na koncu smu-ke te čaka inštruktor. Kolena sku-paj, ko voziš smuk! Kucelj na levi.

opravljanja. Boj se debelušastega spletkarja. Ovnovci so najbolj vnetljivi dan pred in dan po pomladnem dnevu. Poiščite jim nadzorne kame-re namesto pastirjev. Tisti tam s ko-nference pa ni zlatorog, je nava-den kozel.
BIK
(od 21. aprila do 21. maja)
Bikovci, rojeni v MALEM TRAVNU, se radi pasejo v tujem zeljniku, zato gojite solato. Delavski svet te bo nataknil na rogove, ker ne boš imel svojega stališča. Sindikalna skupina JO bo prepričala, ker bo šla na izlet z njo. Boj se črnolasega iz avtoparka. Je bolj na dolge linije in ne mara zviti izdelkov. Premeten in zvijačen je že po naravi. Dekle: kot strela z jasnega te zadene čista ljubezen v hribih. Vzami spalno vrečo s seboj. Na previsu bosta bivakirala. Praznik dela bo zanj izgovor, čebele bo iskal v cvetju. Rajje mu kupi že nabrani med.

brki. Ne nosi polne torbice na sku-pinske izlete. Seksualni apetiti se potrojijo. Za rake je značilno, da na-predujejo tako, da gredo - nazaj. Bodi mu kažipot, ne policaj! Z njo ima sončarica mnogo dela. Izgovor: v senci tujec. Pazi na čoln firme Johansson. Znamenje pod figovim listom bo sočno, a ti bodi značaj. Prišla bo le, če za en dan ugrabiš jahto.

LEV
(od 24. julija do 23. avgusta)
Julij - MALI SRPAN: ona išče srp, da se zakadi v zrelo žito. Prislunhi prepelici: nekaj klepeta o višjih cenah mok. Spravi je tri žaklje iz za-sebnega mlina. Levji delež te čaka pri spretni manipulaciji. Potroji sile v travi. Med plavicami - blondinka - zato mu ne verjemi, da je žel do zore. Vonj posušenega sena svari. Prepelice, golobice in druge tice va-bijo. Prikleni ga s trojno malico. Traktorist ima rojstni dan - oranje strnišča obeta pogorišče. Zavri pravočasno svoja čustva. On bo zaslu-til, ona ne. Pri odkupu se ti obetajo prikupni časi. Dopus: modro nebo, modro morje - same modrosti; ne bodita preveč modra, veslajta brez kompasa. Dajta drug drugemu ne-koga drugega. Ona naj pazi na polt sosed - indijanke, čokoladni apetit vzbuja.

TEHTNICA
(od 24. septembra do 23. oktobra)
September - KIMAVEC. Upogni hrbet, naj te osel zajaše, napredoval boš. Kupi ženi jesensko prozornost, naj ti pomaga, naj zajaše osla. Nekaj se prevaga - ali ti njega do praga ali on tebe čez prag. Črtaj hišnega prijatelja. Podvoji stave na lotu. Ne igraj se z državno loterijo, boš ob vse. Ona se je prevagala k sosedo-venu. Ne podpihuj privatnoobrt-niške zavisti. Hčerka ti izda zadnjo skrivnost. Ostani mirna, pretehtaj. V tvoj prid se prevesi jeziček na teht-nici, če boš znala ta pravi jeziček - držati. Ogromna bala! Ženin z bo-dročnostjo in hišo, v šesti fazi. Zapri se v trdnjavo, nekdo ti leze prek obzidja z mornarsko lestvijo! V zoo-loškem vrtu te zadene štirinožna re-snica, ne hodi k opičjim kletkam.

STRELEC
(od 23. novembra do 22. decembra)
November - LISTOPAD kaže rebra. S teleti ravnaj previdno, če niso za v skrinjo. Obeta se ti rojstvo po še-tem kolenu. Nastavi jim prsa: niši še za odstrel, zato si zapomni one, ki ciljajo vate. Pri lovu na race - šibre za fazane, zato imej oči od zadaj. Ne dviguj prahu zaradi bla-gajne, hodi malce nad zemljo, da te ne izsledijo. Prislunhi Votlini, ki te hoče za svetovalca, svoj glas boš slišal v njej. Ne govori o samouprav-nih organih dvosmiselno, če te ho-čejo enosmiselnega. Videla boš nežnega, puhastega mladeniča: odvadi ga mamil; nato za oba glo-boko čustvo. Zadetki v črno, če se prej naučiš naravnati mušico, na tvojem strelišču neslišni strelji v prazno. Glej, da z ženskimi čari ne zadeneš filozofa! Minikrilo podalj-šaj, boj je končan.

KOZOROG
(od 23. decembra do 21. januarja)
Mesec GRUDEN. Dinar se zgrudi in kot edini ateist neštetič vstane od mrtvih. Ne daj ga na pare, daj ga na groše ali na cente. Družinsko bla-gajno sin - hullivan zamaje. Preveč žepnine mu ne daj. Grozi ti uvoz za dinarje. Bodi oprezen pri avtomobi-lu, kolesa ti bojo sneli na parkirišču. V iskrenju čaš išči več iskrenosti. Prijatelj te vara z vajino skupno lju-bico. Prijateljica ostane zvesta sa-mo tebi in svojemu možu. Skoraj boš blestela v večerni obleki, ne jemlji zlatnine na žur. Mračen tip zbira cvenk, a ti nisi trofeja. Radost v zibki. Iskra v srcu, iz tujine se vrne on, pripravi se na tekmičo. V med-narodni družbi te prevarajo v espe-rantu. Na pragu novega leta stoji kodrlajsasti Arabec. V Irak ne hodi. Kupi tisti vinograd, jutri ti bo žal. Dediščine ne zapiši javno, bo zve-del, da si ga razdedinila. Sleči hlače, pusti ga, da se pokaže dedca. Obleči spalno srajco z vzorcem snežink. Reci mu, naj dihne vate. Srečno 84! V ZVEZDE GLEDAL Ivan von Cimi-klica

OVEN
(od 22. marca do 20. aprila)
Marec je SUŠEC. Ovnova bojevitost tvojega dragega se usmerja v hono-rarno delo. Blondinka se izdaja za plavega angela, pa je hudič pod po-steljo: Ne pusti ga k šoferskemu iz-pitu. Naaprili ti bo z izgovorom da dela izpit za tank, rad bi namreč prodril v ženska srca. Če bo žena začela uporabljati parfem Španski bezeg, pogledj, v katerem grmu tiči španski vrtnar. V službi se razbrstijo

DVOJČKA
(od 22. maja do 21. junija)
VELIKI TRAVEN bo pokazal, kaj so melioracije prinesle. Fazani v žitu! Dva tujca, nezraščena siamska dvojčka segata v vajine družinske prihranke. Boj se deviznega zlatousta, če si turistično šibka. Zašij v blazino, kar je ostalo od razdrte di-narske vloge. Na obzorju črnolaska z dinarji deviznega porekla. Če si šef, ne poslušaj ne levega, ne de-snega razbojnika, vsak bi rad postal - ti! Rovarjenja krtic se znebiš z dimno zaveso. Tat se plazil v ženino srce, poganjaj ji kri bolj živahno po srcu in žilah! Pazi na prikolico, za-menjaj ti jo bodo za solidarnostno garsonjero. V rezervne kopalke si zašij nekaj dolarskega veselja. Čo-fotalka se bliža. Idi sam na plažo!
RAK
(od 22. junija do 23. julija)
ROŽNIK je poln popkov. Če ga boš zgubila na nudistični plaži, si ga pri-bori nazaj v disko klubu - tega ali drugega. Pazi na kapitana s črnimi